

436676

NAŠA LUČ

junij, julij, avgust 2004, letnik 53, številka 6

MESEČNIK ZA SLOVENCE PO SVETU

»ROMANJE TREH SLOVENIJ« NA SVETE VIŠARJE

1. avgust 2004

8.00 – začetek poti in križevega pota za tiste,
ki bosta šli pes od vznožja nad Zabuhancami

10.30 – predavanje dr. Jerneja Zupančiča:
"Slovenska identiteta v evropski multikulturni družbi"

12.00 – sveta maša – koprski škof Metod Pirih

13.00 – odkritje in blagoslov spominske plošče
univ. prof. dr. Lambertu Ehrlichu,
ki so jo pripravili nekdanji člani akademskega kluba »Straža«

13.30 – družabno srečanje na ploščadi za cerkvijo

Višarska Gospa, Kraljica Evrope – prosi za nas!

LEPO VABLJENI!

Rafaelova družba
in
Zveza evropskih izseljenskih duhovnikov

NAŠA LUČ

Glasiló Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Najti bo potrebno srce evangelija in kršćanstva	2
Po ozkih stezicah do velikega cilja: Evropa	6
Za Evropo	7
Na vrhu	8
Ženitovanjski običaji	9
Nove prilóžnosti	10
Prisluhnimo domovini	11
Slovenija moja dežela	14
Iz življenja naših župnij	16
Leto brez sonca	37
Lučkin kotiček	41
Malo za šalo	42
Oglasi	43

Prva str. ovitka: Z. Podvinski: Štorklji
 Druga str. ovitka: Z. Podvinski: Vodnjak
 Tretja str. ovitka: Arhiv SKM Stuttgart:
 materinski dan UBLJANA
 Četrta str. ovitka: Rafaelova družba

Zid smo podrli, kaj bo s plotovi?

Praznovanja so za nami in čaka nas trdo delo. Če so na meji med staro in Novo Gorico pred vstopom v Evropsko zvezo slovesno podirali zid, ki je toliko let nasilno ločeval ljudi, ki živijo na tem prostoru, so nekateri naši politiki takoj zatem začeli postavljati nove plotove ločevanja. Vse državne slovesnosti ob vstopu v EZ si je prilastila vladajoća elita, kot da bi to bil samo njihov projekt. Samo bežen pogled v nedavno zgodovino nam pokaže povsem drugačno sliko. Pa kaj, ko smo ljudje tako kratkega spomina. Kdo ve, morda jim bo tudi tokrat uspelo prepričati volivce, da je to bila samo njihova zmaga. Škoda. Očitno potrebujemo še nekoliko več časa, da bomo znali ločiti zrnje od plevla.

Praznovanja med rojaki po svetu, vsaj po poročilih sodeč, so mnogo-kje potekala dosti bolj enotno in povezovalno. Večkrat se radi spomnimo na našo visoko stopnjo enotnosti, ki smo jo bili sposobni doseči ob plebiscitu. In samo temu dejstvu se lahko zahvalimo, da smo danes tu, v združeni Evropi, enakovredni in povezani z vsemi velikimi in malimi narodi. Z mnogimi od teh smo v preteklosti skupaj doživljali lepe in težke trenutke. In očitno je prišel čas, ko smo dozoreli tako mi kot tudi oni. »Oče Evrope« Robert Schuman je zapisal, da »najboljše jamstvo za narod ni več v njegovi veličastni osami, temveč v solidarnosti narodov, ki jih vodi isti duh in ki v skupnem interesu sprejemajo skupne naloge.«

Tu se kaže naša prihodnja pot. Ne samo na politični ali državni ravni, temveč v našem vsakodnevnem življenju, v odnosih z drugim s katerim se srečujem vsak dan, s katerim delim isti kos zemlje. Ne dovolimo drugim, da bi med nas doma in na tujem postavljali nove, za začetek še majhne plotove, ki čez čas postanejo zelo zelo veliki. Mislim, da se mnogi še preveč dobro spomnite tistih časov, ko ste to preizkusili na svojih plečih in zato doživeli marsikatero neprijetno presenečenje.

Izkoristimo to pozitivno energijo, ki v tem času preveva vsakega Slovenca, tako doma kot na tujem. Ovrednotimo to našo novo stvarnost in bodimo ponosni na prehojeno pot. Vsekakor se je v naših letih pisala zgodovina, na katero smo lahko ponosni in na katero bodo z veseljem gledali tudi naši zanamci.

Vabim vas, dragi rojaki, da se tudi letos, 1. avgusta, udeležite skupnega romanja Treh Slovenij na Svete Višarje, kjer bomo skupaj razmišljali in molili, da bi znali ovrednotiti in na pravilno mesto postaviti našo slovensko identiteto.

Vse dobro.

Handwritten signature.

Najti bo potrebno srce evangelija in krščanstva

Prvega maja je Slovenija vstopila v Evropsko zvezo. Slovenci smo bili v njej že veliko prej: od številnih humanistov, ki so na dunajski univerzi v drugi polovici petnajstega in v prvi polovici šestnajstega stoletja bili vrhovi tedanje inteligence, do Primoža Trubarja, ki je poskrbel in omogočil razvoj enotnega slovenskega jezika in prevod knjige knjig, biblije, v slovenski jezik, pa do številnih literatov in umetnikov, ki so ustvarjali velika dela v evropskem kulturnem prostoru. Evropa je del naše zgodovine in mi smo od zdavnaj del njene zgodovine. Morda se nam Slovincem prav zato ni težko znajti in uspeti tudi v tujem svetu.

Jelka in Štefan na potovanju po Burgundiji

Jelka in Štefan Fabčič sta iz krajev, kjer piha primorska burja. Ključovalna sta v svojem slovenstvu in obenem odprta in prijateljsko razpoložena do ljudi njune druge domovine, Nemčije. Živita nedaleč od Stuttgarta, blizu Esslingena. Rada potujeta, za mir in sproščenost se večkrat umakneta na svoj zeleni vrt in uživata v naravi, rada tudi kolesarita. Aktivna sta bodisi v okviru slovenske narodne skupnosti kot tudi nemške Cerkve. Odprta in dinamična za nova znamenja časov, ki Cerkvi narekujejo prečiščenje njenega temeljnega poslanstva: biti luč in kvas v svetu, ki ima večkrat raje temo kot luč in ki večkrat za lastne interese izbira prej slabo kot dobro. Pogovor je bil zamisljen ne le kot informacija, ampak tudi kot pričevanje. Preberite si ga.

Jelka in Štefan, od kod sta doma?

Izhajam iz Orehovice, male vasice poleg Šentvida nad Vipavo, ki so nam ga učitelji nove resnice po drugi sve-

Štefan na prvem ekumenskem shodu krščanskih Cerkva v Berlinu

Štefan v družbi prijateljev

tovni vojni prekrstili v Podnanos. Jelka pa je od mene oddaljena četrta ure z avtom, prihaja iz Planine pri Ajdovščini.

Kako sta se srečali vajini življenjski poti?

Čeprav sva blizu doma in sta se najina pokojna očeta dobro poznala, sva se midva opazila šele pri slovenskih mašah v Stuttgartu in Esslingenu.

Prihod v Nemčijo: zakaj? In s kakšnimi občutki sta živela prva leta zunaj domovine? Kako sta se vključila v slovensko skupnost in v slovensko župnijo?

Sem sva oba prišla precej naključno ali pa po božji previdnosti. Jaz iz Ljubljane, Jelka pa iz Milana, kjer je že delala dve leti in pol. Mene je domotožje zelo mučilo in so se mi zdela nedeljska srečanja tako, kot da bi me sneli s križa. Nato smo tudi kot družina vedno čutili pripadnost slovenski skupnosti.

Ko je okrog leta 1980 mnogo rojakov odšlo domov, sta tudi vidva pomislila na to? Je bila odločitev, da sta ostala tu, pravilna?

S tem vprašanjem sva se resno ukvarjala pet let kasneje, ko smo morali – tuji s tremi fanti – iskati novo stanovanje in smo pri tem naleteli na sama ljuba odklanjanja. Če je bila odločitev pravilna, nimava odgovora. Vsekakor te odločitve do sedaj nisva obžalovala.

Vajin pogled naprej: se bosta vrnila v Slovenijo, ki je zdaj že delček Evrope, pa vendarle ima za vsakega Slovenca še neko magično privlačno moč?

Najprej morava še nekaj let vztrajati do pokojnine, potem pa Bog ve. Ljubljana, kjer sva si zgradila hišo, je sicer blizu in naju zelo privlači, vendar bova vse vezi tukaj težko pretrgala.

Že dolgo sta aktivna tudi v nemški župniji v kraju, kjer bivata, med Stuttgartom in Esslingenom. Zakaj je za vaju to pomembno?

Na nekem ekumenskem bogoslužju sem na to vprašanje odgovoril, da je zame slovenska skupnost kot sorodnik, nemška pa kot dober sosed in ker je blizu, se tja najprej zatečeš.

Podoba župnije se zlasti v Nemčiji in nasploh v Evropi že desetletja zelo spreminja: manj rednih obiskovalcev nedeljskih bogoslužij, pomanjkanje duhovnikov, večja odgovornost laikov. Gremo v pravo smer?

Podoba nemške Cerkve je na prvi pogled zares zaskrbljujoča. Tradicionalnih obiskovalcev ni več, vrste starejših se redčijo, mladih je malo. Razmišljava, ali je tako kot s Sodomom in Gomoro ali pa je to nov izziv in priložnost za vsakega kristjana, da bi bolje začutil svoje osebno poslanstvo. Če Bog ne obupa nad človekom, tudi mi ne smemo.

Kako si predstavljata bodočnost krščanstva v srcu zahodne Evrope?

Misliva in se o tem tudi rada pogovarjava, da se bo uresničila napoved enega največjih teologov prejšnjega stoletja, Karla Rahnerja, ki je rekel, da bo Cerkev tretjega tisočletja mistična ali pa je ne bo več. Pri tem bi ponovil že večkrat izgovorjene vaše besede: »Treba bo iti bolj v globino. Najti bo potrebno srce evangelija in krščanstva.«

Jelka in Štefan – sreča v dvojici

Po birmi na vrtu Slovenskega doma v Stuttgartu leta 2003

Na romanju v Mariazellu, 22. maja, so bili katoličani iz osmih srednjeevropskih držav, kjer živi 83 milijonov ljudi, od katerih je za zdaj še približno 60 milijonov katoličanov. To je zelo veliko, če primerjamo število kristjanov v zahodni Evropi. Se bo ta raven zmanjšala ob vstopu številnih vzhodnoevropskih držav v Evropsko zvezo, kaj mislita?

Ne veva, misliva pa, da je med temi še veliko tradicionalnih kristjanov, ki bodo od sedaj naprej zelo izpostavljeni »novi svobodi«, vetru, ki bo pihal iz zahoda.

Redno se udeležujeta katoliških shodov v Nemčiji. Na koliko takih srečanjih sta že bila?

Dokler sva imela obveznosti z družino, nisva mogla hoditi na taka srečanja. Prvič sva intenzivno doživela taizejsko silvestrsko srečanje leta 1996 v Stuttgartu, dve leti kasneje sva se udeležila prireditve na srečanju evangeličanskih Cerkva v Stuttgartu, leta 2000 sva bila na katoliškem shodu v Hamburgu in lani na prvem ekumenskem srečanju krščanskih Cerkva v Berlinu.

Kaj lahko prinese to izkustvo?

Iz obširnega programa takih srečanj si izbereva najpomembnejše ponudbe za naju in se jih udeleživa skupaj ali ločeno. V tistih trenutkih skušava odložiti vsakdanje skrbi in obveznosti, nato se o doživetjih veliko pogovarjava, zvečer pa rada prisluhneva še kakšni duhovni glasbeni skupini.

V Ulmu bo v tem mesecu, od 16. do 20. junija, že kar 95. katoliški shod, ki se ga bosta tudi udeležila. S kakšnimi pričakovanji?

Gotovo bodo to blagoslovljeni dnevi, kjer bo med iščočo in v isto smer zazrto množico vel poseben Duh in tega se že sedaj najbolj veseliva.

Kot aktivna člana slovenske verske skupnosti v Stuttgartu, vi Štefan, ste trenutno podpredsednik Župnijskega pastoralnega sveta in imate za sabo že več mandatov člana ŽPS v nemški župniji v Metingenu, poznata dobre in manj dobre strani pastorale med izseljenci. Koliko časa bomo še zdržali in kako?

Delo v nemški župniji je lažje, ker smo vsi na bolj enostaven način dosegljivi in mogoče sta tudi red in disciplina malo višji. Med izseljenci pa je ta raztresenost včasih zelo utrudljiva. Kako in kako dolgo bomo še zdržali? Že sedaj se borimo, ko je treba zbirati ljudi za večje prireditve. Je pač tako, da se staramo, mladi pa v glavnem ne čutijo več potrebe in pripadnosti naši slovenski skupnosti.

Kaj vama pomeni zakrament svetega zakona?

Na vsak način nekaj svetega in s tem se čutiva posebej blagoslovljena in varovana. Brez tega si lepega zakonskega življenja ne znava predstavljati.

Kako ta zakrament vrednotijo mladi? Jim je še kaj do tega, kar je vama in vajini generaciji trdna in neizpodbitna vrednota?

V dobi, ki je oblikovala našo generacijo, tudi ni bilo vse dobro, kot tudi danes ni vse dobro ali vse slabo. Pri mladih opažava veliko pozitivnih stvari, recimo načelno priznavanje Boga, a tudi odklanjanje Cerkve. Nekaj pa imajo vse generacije skupnega: hrepenenje po sreči, ljubezni in po poštenem in zvestem partnerstvu.

Na ekumenskom shodu v Berlinu v živi debati z Dorijem Pečovnikom

Slovenci in kultura. Smo po vajinem »kulturni narod«? Imamo dovolj občutka za to, iz česar smo pravzaprav zrastle kot narod in posamezniki?

Misliva, da smo kar zares kulturni narod, saj je iz nas izšlo že ogromno kulturnih velikanov. Imava pa občutek, da se tisti, ki nas je s svojo trdo roko oblikovala tudi tujina, tega bolj zavedamo kot pa rojaki, ki so ostali doma in niso kaj daleč stopili od lastnega praga.

Kako kot člana slovenske župnije in tudi člana SKD Slovenija Stuttgart delata za kulturo med našimi rojaki?

Sodelujeva in pomagava skoraj pri vseh prireditvah slovenske župnije in društva Slovenija. Pa tudi vsako bogoslužje je za naju kulturni vrhunec, še posebej, če nam v liturgični skupini, kjer rada sodelujeva, nekaj dobro uspe.

Primorska! Vipavska dolina in Nanos. Letos se bomo v mesecu avgustu, v soboto, 7., in v nedeljo, 8. avgusta srečali pri svetem Hieronimu na Nanosu. Tam bo naše priljubljeno poletno srečanje, ki ima ime Srečanje v moji domovini. Kako bo potekalo in kaj nam bo lahko dalo?

Iz štajerske strani bo najbrž spet organiziran avtobus. V soboto, 7. avgusta, si bomo čez dan ogledali nekaj tipičnih primorskih krajev in zanimivosti, zvečer bo kulturni in družabni program, ki ga bodo priredili domačini. Višek srečanja bo zagotovo nedeljska maša pri sv. Hieronimu, na približno 1100 metrih z izjemno naravno kuliso. Dalo nam bo pa to, kar bo vsak od nas prinesel s seboj. Vsakdo naj v svojo popotno torbo

spravi sproščenost, prijateljstvo, odprtost, veselje, iskrenost ... in vsi bomo obogateni odhajali domov.

Kaj bi rekla bralcem Naše luči, da bi se na koncu branja tega pogovora lepo nasmejali?

Bralce Naše luči bi opozorila na tole: če vas bo naš župnik, ki se je pogovarjal z nama, kdaj povabil na pogovor, dobro premislite. Tako kot nama bo tudi vam natresel same trde orehe.

Pogovarjal se je dr. Zvone Štrubelj

Štefan je tudi športnik – vedno v formi.

Po ozkih stezicah do velikega cilja: Evropa

»Domovina, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in rekel: tod bodo živeli veseli ljudje.« Tako je napisal Ivan Cankar. In res, v srce in v dušo Slovenca je Bog položil pesem, veselje, ljubezen do narave in nenasitno željo po odkrivanju drugačnih in večjih predelov sveta. Slovenci smo že od nekdaj doma ne le pod Triglavom, ampak tudi po celem svetu. A glej! Kakor da bi Bog vedel, da mora Slovincem dati neznatno majhen košček zemlje, je večino strnil na sončni strani Alp, v raju pod Triglavom, da bi jih mali trikotnik med romanskim, germanskim in slovanskim svetom še posebej izoblikoval in izpilil.

Iz tlačanske preteklosti do kmečkih uporov, iz mestnih cehov do boječih zametkov meščanstva, od silnega vala protestantskega gibanja do katoliškega poenotenja slovenskega prostora, od razslojitve v liberalce in klerikalce pa vse do rdečega vala komunistične revolucije tja do zamrznitve slovenske duše v povojnem »jugozamrzovalniku« in končno: odjuga slovenske pomladi okrog leta devetdeset! Prvič samostojni!

Po kakšnih poteh je hodil slovenski narod? Ni je tako ozke stezice v triglavskem parku niti tako vijugaste ceste na Gorjancih. A vendarle! S ponosno dvignjeno glavo, s priznanjem močnejših in bogatejših je letos, prvega maja, vstopil v skupno hišo enakopravnih evropskih narodov.

Ko mu bodo vzete ozke stezice in vrtoglavi ovinki ter mu bodo dane široke ceste in izčiščena pota: bo še znal biti tak in tako ponosen Slovenec? Bo sebe in svoj ponos zatajil in se prodal? Za kakšno ceno bo lahko ostal zvest sebi in svojim koreninam?

S takimi in podobnimi vprašanji se bo v prihodnje morala soočiti Slovenija in tudi slovenska Cerkev pa seveda Evropa in Cerkev v njej, ki že postaja velika »krščanska grobnica«. Je kaj upanja tudi v prispevku novih, srednjeevropskih in vzhodnih držav, novih članic Evropske zveze? Bodo duhovno lahko kaj dale Evropi?

Ne vemo sicer, kdo bo v tem procesu obstal in kdo bo duhovno močnejši: pozitivne, povezovalne ali negativne, rušilne sile? Kljub tej negotovosti bi rad izrazil nekaj razlogov upanja za naš tipično slovenski doprinos Evropi in priložnost, da nas Evropa v tej samo nam lastni podobi prepozna in sprejme.

Mali trikotnik med velikim romanskim, germanskim in slovanskim svetom je slovensko dušo obogatil s tremi darovi, ki jih drugi narodi, ki so šli skozi zgodovino lažje in bolj gladko, enostavno nimajo, vsaj v taki sintezi ne. Duša Slovenca je po eni strani mehka, mediteranska, kar ji je zagotovo dala katoliška Cerkev, občutljiva za simbolne zaznave, za znamenja, ki tudi na zunaj krasijo našo domovino. Po drugi strani je v duši Slovenca tudi stroga racionalnost in kritičen čut. To smo zagotovo dobili od severnih sosedov, iz nemške kulture in tudi iz evangeličanskih korenin. Pojav protestantizma se je v Sloveniji na začetku dobro prijel: obstajala je organizirana evangeličanska cerkev, ki se je kasneje zožila na pičlih nekaj odstotkov. Slovenec je ostal, če ga primerjamo z drugimi slovanskimi narodi, dokaj liberalen in nezaupljiv do katerekoli oblasti. Tretja razsežnost slovenske duše pa je intuitivna globina, ki se izraža tako v slovenski kulturi kot tudi v slovenski vernosti. Zagotovo je to njegova najgloblja, upam si trditi, da še nezavedna in kajpak še premalo razvita plast slovenskega duha. Skrita rezerva? Spominja na njegov slovanski izvor, na njegov pra-dom. Pomislimo na marijansko razsežnost naše vernosti, na pété litanije Matere Božje, na šmarnice, na obred blagoslovitve velikonočnih jedil, na nežne in globoke, v srce segajoče ljudske pesmi. V tem smo zagotovo najbližji vzhodnemu krščanstvu, pravoslavnemu verskemu svetu.

V združenji Evropi bodo take močne duhovne sinteze šele začele nastajati. To kar mi Slovenci že imamo, a se tega komajda zavedamo, bo duhovni projekt nove Evrope. In na tem področju imamo ponudbo, ki je še nihče nima. Bog daj, da bi jo v novi Evropi znali vnovčiti sebi in drugim v prid.

Zvone Štrubelj

Za Evropo

Po dveh svetovnih vojnah smo si končno priznali, da najboljše jamstvo za narod ni več v njegovi veličastni osami ali v lastnih silah, ne glede na njegovo moč, temveč v solidarnosti narodov, ki jih vodi isti duh in ki v skupnem interesu sprejemajo skupne naloge.

Nacionalno se razvija v nadnacionalno. Cilj evropske politike je, da priskrbi svobodnim narodom Evrope organsko strukturo, zmožno narediti konec anarhiji, ki se je nemočno otepajo, ker z lastnimi sredstvi ne zmorejo obvladovati velikanskih težav, ki jih pestijo.

Do zadnje vojne se je sodelovanje narodov izražalo predvsem v obliki pogodb o zavezništvu teh kratkotrajnih konstelacij, ki so jih sklepali in razdirali glede na ambicije in želje po maščevanju. Zavezništva z Avstrijo Marije Terezije ali proti njej, s Prusijo Friderika II. ali proti njej, s Francijo Napoleona I. ali proti njej; zavezništva, ki so jih sklepali, da bi pripravili in uresničili nemško in italijansko enotnost; pa tudi zavezništva z manj častnim ciljem – za razdelitev Poljske, tega nesrečnega naroda, ki je bil dve stoletji razkosan – kakršno je bilo pošastno nemško-sovjetsko zavezništvo, sklenjeno avgusta 1939, ki je najnovejši in najbolj ciničen primer takega nelepega zavezništva.

Tu očitno ni šlo za izgradnjo Evrope. Ta se prav tako ni ustvarjala, ko je nasilno ozemeljsko tekmovanje nadomestilo oblikovanje blokov satelitskih držav, ki so bile politično, gospodarsko in duhovno odvisne; ali ko so se miru pokopališč pridružile grozote koncentracijskih taborišč.

Ena od konstruktivnih in tehtnih evropskih nalog je brez dvoma zagotovitev kolektivne obrambe zoper kakršnokoli agresijo. Enako kot mir je tudi varnost postala nedeljiva. Je pogoj sleherne svobode in blaginje, teh ciljev sodobne demokratične države. Vendar to, da branimo Evropo, še ne pomeni, da jo tudi gradimo. Poleg potrebe po varnosti obstajajo še druge skupne naloge, ki presegajo meje posameznega naroda. Lahko bi rekli, da so vsi veliki problemi, ki dušijo države, ki so izšle iz vojne, postali mednarodni proble-

mi, ki presegajo politično in gospodarsko avtonomijo posameznih, celo najmočnejših.

To dokazujejo primeri, kot so preskrba s surovinami, vprašanja delovne sile in brezposelnosti, zastrašujoči problem beguncev, razseljenih oseb in prenaseljenosti, posodobljenje naše industrijske in kmetijske opreme, mednarodna menjava in valutno vprašanje, občasne krize v zvezi s pomanjkanjem ali s preveliko proizvodnjo. V izolaciji, ko se je država omejila na lastna sredstva, ne moremo na nobenem izmed teh področij storiti ničesar učinkovitega in trajnega. Avtarkija, ki je Hitlerju omogočila pripravo na vojno, je danes neizvedljiva.

Širše je ozemlje, bolj ko je zmožno različne proizvodnje in absorpcije, lažje ko se prilagaja nihanjem konjunktura, tem bolje je oboroženo za boj proti grozečim krizam.

V interesu Evrope je, da postane gospodarica lastne usode.

Razkosanost Evrope je postala nesmiselni anahronizem.

Seveda – in to znova poudarjam – ne gre za to, da bi izbrisali narodnostne in politične meje. Te so zgodovinsko dejstvo. Nimamo namena popravljati zgodovine, si izmišljati racionalizirane in dirigirane geografije. To, kar hočemo, je odvzeti mejam njihovo togost, dejal bi celo nepopustljivo sovražnost. Te uboge meje! Nič več jim ne moremo pripisovati nedotakljivosti ali jih imeti za poroka naše varnosti in neodvisnosti. Mogoče jih je poteptati, preleteti; padalci in pete kolone jih ne priznavajo. Meja nič več ne utrjujemo, Maginotove črte, te čudovite utvare, za katero smo nespametno iskali zavetje, ni več.

Kaj so v strategiji obrobni območji meje sploh pomenile?

Toda ne bodimo nepravilni do teh častitljivih meja. Nikakršne zveze nimajo s tem stanjem stvari. Niso krive, če so izumi omajali vse pojme vojaške obrambe. Smisel svojega obstoja pa bodo ohranile, če bodo znale svojo vlogo prilagoditi novemu, v nekem smislu duhovnemu poslanstvu. Namesto da bi bile ovire, ki ločujejo, bodo morale postati stičišča, vzdolž katerih se organizirata in krepiata blagovna in kulturna menjava.

Iz knjige Roberta Schumana Za Evropo

Na vrhu

Aljaž Pegan je na zadnjem evropskem prvenstvu v moški športni gimnastiki v Ljubljani osvojil evropski prestol. To je po desetih letih, ko je bil prav tako prvi, njegov že drugi evropski naslov.

Aljaž, za začetek bi Vas prosil za kratko predstavitev.

Živim v Ljubljani. Oče prihaja iz Ajdovščine, mama pa iz Prigorice pri Ribnici na Dolenjskem. Imam še dva brata in dve sestri. Že v prvem razredu osnovne šole sem se začel ukvarjati z gimnastiko, pri trinajstih letih sem prešel v športno društvo Trnovo, kjer me je prevzel trener Jože Mešel, s katerim delam še danes.

Kdo Vas je navdušil za ta šport?

Starejši brat. On je bil povabljen v ta šolski krožek in je pripeljal še mene. On je kmalu končal, jaz pa sem nadaljeval s treniranjem in tako sem danes tukaj evropski prvak. Brat in sestra sta kasneje začela s plavanjem. Tudi sam sem hotel iti z njima, a mi trener ni dovolil. Očitno je v meni videl nekaj talenta.

Je drog že od vsega začetka Vaša disciplina?

Ne, sploh ne. Jaz sem od vsega začetka treniral mnogoboj, to je vseh šest orodij. Šele pred časom je svetovna zveza dovolila, da lahko tekmuješ samo na posameznem orodju. Tako sem do leta 1997 tekmoval v mnogoboju. Kasneje sam zaradi poškodbe hrbta opustil mnogoboj in se specializiral na drog in bradljo. Lansko leto pa sem zaradi poškodbe opustil še bradljo.

Kateri so Vaši največji uspehi?

Bil sem dvakrat prvi na evropskem prvenstvu – Praga 1994, Ljubljana 2004 in drugi na svetovnem prvenstvu leta 2002 na Madžarskem. Vse velike uspehe sem dosegel na drogu.

Kako izgleda vaš trening?

Treniram dvakrat na dan. Dopoldan je poudarek na razmigavanju telesa na gimnastičnih orodjih ter vajah za moč. Vsakozki skušam uravnotežiti svoje telo, zato mora biti mišična masa pravilno razporejena po vsem telesu. To ni podobno sodobnemu fitnesu, ampak so vaje posebej prilagojene. Na orodju vadim posamezne

dele vaje, elemente, ki mi morda gredo slabše. Popoldan pa se v glavnem dela na orodju in ni več poudarek na moči. Delam cele vaje, posebej izpopolnjujem posamezne dele, ki jih skušam kasneje spraviti v celoto. V glavnem si kondicijo pridobivam samo s treningom na orodju. Telesna pripravljenost ni enako kot kondicija za vajo. To dobiš samo z vajo na orodju.

Je Vaš nastop na tekmovanju časovno omejen?

Ne, ni. Narediti moram najmanj deset elementov na drogu. Vsak element ima svojo težo, svojo oceno. In vse to pozorno spremljajo sodniki, ki te ocenjujejo.

Po Vas se imenuje tudi »prvina Pegan«. Kaj vam to pomeni?

Sam sem poskušal ustvariti nekaj novega na drogu in uspelo mi je ustvariti nov element, ki se sedaj imenuje po meni, ker sem ga prvi izvedel. Tega ne moreš naštudirati za mizo, ampak pride samo skozi vajo, ko vidiš, kje so tvoje zmožnosti. Ta element predstavlja dvojno salto naprej čez drog z obratom za 180 stopinj, pa ponovni prijem in greš naprej, kot da ni bilo nič. Elementi so točkovani od A do super E, moja prvina nosi oceno E in ga zaradi težine izvaja zelo malo tekmovalcev. Pomeni mi osebno zelo veliko in je potrditev mojega dela.

Kako kot vrhunski tekmovalec sprejemate svoje krščanstvo?

Vera mi veliko pomeni. Izhajam iz verne družine, starša sta me vseskozi vzgajala v krščanski veri in moram reči, da mi to zelo veliko pomeni in tudi poma-ga. Če se le da, grem vsako nedeljo k sveti maši. Mislim, da je to moja prednost in celo tisto nekaj več v mojem življenju.

Pogovarjal se je Ljubo Bekš

Ženitovanjski običaji

Prehod iz brezskrbnega samskega v zakonski stan se je v zadnjih sto letih zelo spreminjal. Najprej so starši izbirali svojim otrokom ženine ali neveste, nato so si fantje in dekleta začeli sami izbirati svojo izvoljenko ali izvoljenca, starši pa so lahko samo še privolili in dali svoj blagoslov. V zadnjem času je še to skoraj odpadlo, a mnoge navade ob poroki so vendarle še ostale.

Nekoč skoraj ni bilo poroke brez privoljenja staršev. Če očetu ženin ni bil všeč, s poroko ni bilo nič. Vsakega očeta je zanimalo, če se bo hčeri dobro godilo. Zato so se na snubitev dobro pripravili. Ženina je na snubitev spremljal oče in še kdo, navadno krstni boter. Kasneje se je to spremenilo in si je vzel ženin za pomoč kogar koli, navadno prijatelja, ki je znal dobro govoriti. Včasih je pri tem prišlo tudi do kake zanimive dogodivščine, o kateri se je potem še dolgo govorilo.

Tako sem v svoji prvi župniji na Dolenjskem še po tridesetih letih slišal pripovedovati, kako je šel ženin, ki ni hodil v cerkev, ker je bil v partiji, snubit v sosednjo župnijo, kjer so bili ljudje bolj verni. Za pogum je vzel s seboj prijatelja, kateremu tudi ni dišala molitev. V nevestini hiši pa so jima povedali, da so verni in da zvečer molijo rožni venec. Ni jima preostalo drugega kot skupaj z drugimi poklekniti in moliti, če sta hotela dobiti nevesto.

Sam pa sem kot otrok pri sosedu tudi doživel, kako je potekala snubitev nerodnega snubca. Ta je mislil, da bo tako enostavno kot v starih časih: da jo je opazil in si jo izbral, ko je s konji vozil mimo njene hiše ter da bo zanj prosil starše. Ker pa niso bili več tako stari časi, so mu dekletovi starši povedali, da se mora sama odločiti. Ta pa o poroki ni hotela nič slišati, saj je že imela izbranega drugega. Snubčev prijatelj je še zadnjič poskusil prepričati dekle. Snubcu je ukazal, naj pokaže svoje dlani. Ta je pokazal svoje, kot lopata velike dlani in dejal: »Poglejte, kakšne roke imam, pri meni ne bo lačna.« Vendar dekleta to ni prepračilo.

Toda tudi takrat, ko je bil fant bolj prepričljiv in je že mnogo pred snubitvijo osvojil dekle, ni bilo konec težav. V nevarnosti je bil, da ga fantje prestrežejo, ko bo šel k dekletu v vas ter ga pretepejo. Ko so pretepi med fanti postali bolj redki in so se fantje že vozili z avtomobili, so fantje izumili nov način nagajanja. V Dobropolju so nekemu snubcu fantje avto postavili z lesenimi panji, kolesa pa odvili in skrili. Ko je ponoči hotel odpeljati domov, se avto seveda ni premaknil nikamor. Ko je izstopil, da bi pogledal, kaj je narobe, je zaslišal od vseh strani hihitanje, nato pa so se začela kolesa njegovega avta kotaliti na vse strani. Ni mu preostalo drugega, kot da jih je med fantovskim hihitanjem lovil in pri tem požel mnogo smeha. Oženil se je pa vendarle.

Ko pa fantje nekomu niso mogli več preprečiti, da iz njihove vasi odpelje nevesto, so imeli pravico zahtevati, da se odkupi. To je bilo možno na dva načina. Lahko jim je že vnaprej plačal odkupnino, imenovano »tolar«. Če tega ni storil ali če je bil tolar premajhen, je sledila »šranga« na sam dan poroke. O tem pa prihodnjič.

Janez Modič

Kuhani kašnati štruklji s skuto

35 dag vlečenega testa (kupljenega ali domačega), 6 dag masla

Proseni nadev s skuto: 20 dag prosene kaše, 40 dag pretlačene skute, 3 jajca, 2 dl smetane

Kašo kuhamo v 1l osoljenega kropa 20 minut. Stresemo na cedilo. Ko se ohladi, primešamo skuto, jajca in smetano.

Testo razgrnemo ali razvlečemo na prt. Po dveh tretjinah ga namažemo z nadevom, zadnjo tretjino pa pokapamo z maslom. Štrukelj s pomočjo prta zvijemo, ga položimo na navlažen, z drobtinami potresen prtič in na koncih povežemo z vrstico.

Štrukelj položimo v osoljen krop, da gleda za dober prst iz vode. Pokritega kuhamo 35 minut. Kuhan štrukelj položimo na desko in malo ohlajenega narežemo na rezine. Ponudimo ga lahko posutega z na maslu ocvrtimi kruhovimi drobtinami ali pa s sladkorjem.

Nove priložnosti

Končno smo prišli v Evropo tudi tisti Slovenci, ki jih ni v svet pognala ne diktatura ne potreba po kosu kruha ne uka želja, ampak ker smo hoteli med sebi enake. Prvi maj bo za vse slovenske demokrate praznik nad prazniki, praznik novih priložnosti za naš narod.

Oblastna elita je sicer poskušala skaliti slovesno razpoloženje s proslavama, ki sta delovali kot diverzantski akciji pred vstopom v Evropo. Bila sta to brezupna poskusa Slovence konzervirati v tisti namišljeni in našemljeni preteklosti, v katero nas je partija tunkala.

27. aprila smo proslavljali dan upora, nekoč dan ustanovitve Osvobodilne fronte, ko je partija ustanovila Proti-imperialistično fronto, ki je imela za nalogo oborožen boj proti zaveznikom, ne pa okupatorju. Na proslavi so donele komunistične koračnice, kot da smo sredi krvavega boja proti imperialističnemu Zahodu in izkoriščevalskemu kapitalizmu. Kakor da ne bi pri nas vsega družbenega premoženja spravili v žepe prav voditelji delovnega ljudstva! Kučan, zadnji šef partije in varuh pridobitev socialistične revolucije, se sedaj kaže samo še v družbi najbogatejših, ki so si prisvojili družbena podjetja. In ta smetana bogatašev in mogotcev uprizori proslavo za dan upora in sebe predstavlja kot osvoboditelje. Omembe niso bili vredni ne naši dedje, ki so stoletja ustavljali valove Turkov, ne naši borci za samostojnost, brez katerih bi se zagozdili na Balkanu, Kučan pa bi bil doživljenjski predsednik severne pokrajine velike Srbije.

Normalni Slovenci upamo, da takšni politiki v Evropi ne bodo dolgo uspevali.

Aroganca oblastne elite se je pokazala tudi na proslavi v čast pridružitvi, kjer ni bilo prostora za opozicijo. Prav tisti, ki so se leta 1991 v zakulisju pogajali z jugo vojsko, da bi nam s silo preprečili samostojnost, tisti, ki so trdili, da bomo jedli travo, če zapustimo

trdili komunisti in liberalci. Tako imajo Slovenci po svetu pri nas manj pravic kot ljudje z juga.

Normalni Slovenci upamo, da takšni politiki v Evropi ne bodo dolgo uspevali. Obenem pa se skupaj z našimi rojaki po Evropi zavedamo, da bo treba zavihati rokave in trdo delati. Znati se bo treba postaviti za svoje, za slovensko, nič ne bo postreženo na krožniku. Evropa je le priložnost, ali jo bo kdo izkoristil ali ne, je odvisno od nas. Za takšne, ki so se navadili živeti na tuj račun, se je čas iztekel ... tudi v evropski Sloveniji. Rojaki iz Slovenije po svetu pa so vabljeni, da že letošnje počitnice preživijo doma v južnem koncu Evropske zveze. Dobrodošli!

Drago K. Ocvirk

ZAPISALI SO ...

Janez Markeš v Magu

Druha točka majniških zvezd

Prizori iz vse Slovenije so bili v petek, zadnjega aprila, in v noči na prvi maj nadvse slikoviti. Bilo pa je opazno, da so politiki brez izjeme skušali razglasiti zmago stoletja, vendar na njihovih obrazih tega povečini ni bilo videti.

Vseslovenski dogodek? Vrhunec dogajanja je bil vsekakor na osrednji proslavi v Novi Gorici, ko sta slovenski premier Anton Rop in predsednik evropske komisije Romano Prodi odštevala sekunde do polnoči, ko je Slovenija (do)končno postala polnopravna članica EZ, ta pa dosegla svojo zgodovinsko širitev. Toda Rop je Slovenijo predstavljal nadvse nedostojno. V nasprotju s Prodiem je bil brez občutka za slovesnost, brez glamurja, ki bi se spodobil na takšen zgodovinski dan. Tudi Milan Kučan na madžarski meji v svojih "zgodovinskih izjavah" ni bil videti prav srečen, še slabše pa se je godilo madžarskemu kolegu Arpadu Goenzu, ki je že nekaj minut po polnoči zapustil prizorišče, češ da se slabo počuti.

Tako Rop kakor Kučan sta s svojima strankama LDS in ZLSD še pred kakimi šestimi leti kazala znamenja velike rezerve do EZ, še večje do zveze Nato. Toda prav EZ in Nato sta bila paradna konja opozicije, vsaj tistega dela, ki je ostal od nekdanje slavne in uspešne koalicije Demos. Celoten Demos je po letu 1991 Kučanov propagandni stroj vedno in dosledno skušal

fašizirati, poistiti z elementi sovražne meščanske desnice. Ideologija diskvalifikacije je dosegla več medijskih vrhuncev, največjega leta 2000 s propagando o avnojski Jugoslaviji, ki da je podlaga samostojne Slovenije. Hkrati z onemogočanjem opozicije so Kučan, LDS in koalicijski sateliti morali opraviti tudi sovražni prevzem velikih tem. EZ in Nato sta spadala mednje. Zato verjetno ni bilo naključje, da v razglasitvi Nata in EZ ni moglo biti protokolarnega prostora za predstavnike majniške deklaracije iz leta 1989 in politike Demosa, ki so prvi in takrat sploh edini te cilje zapisali v svoj politični program. Ropova protokolarna neuglajenost in svetovljanska neotesanost tako v Novi Gorici kakor naslednji dan v Dublinu je bila pravzaprav posledica notranjepolitičnega manevra, ki z navdušenjem nad novo politično podobo Evrope ni imela dosti skupnega.

Danilo Slivnik v Magu

Ali smo se za to borili?

Zmedo in zadrego ob vstopu Slovenije v Evropsko zvezo so v preteklih dneh najboljše ponazarjali tisti, ki niso vedeli, ali bi mahali z rdečimi ali z modrimi zastavami.

Dilema ni bila obrobnna (ali tehnična), ampak ideološka: do zdaj so mnogi Slovenci ob prvomajskih praznikih kljub spremembi režima pozdravljali z rdečo zastavo in si niso upali niti pomisliti, da bi morali kakršenkoli dogodek proslavljati skupaj z Avstrijci in Italijani. Potem pa je evropski komisar za širitev Gunter Verheugen v svoji robati nemški angleščini izrekel stavek »Mission accomplished« in vse postavil

(Böblingen) Po zahvalni maši ob vstopu Slovenije v EZ

na glavo. Odšli smo v Evropo, četudi si tega mnogi slovenski politiki intimno niso želeli. In takšni, rahlo zmedeni in nezadovoljni, so bili tudi njihovi obrazi na številnih proslavah, na katerih so se izrekli za nujnost našega vstopa v razširjeno evropsko družino.

»Smo se za to borili?« so se bržčas spraševali mnogi. Smo, je kratek odgovor.

IZ PASTIRSKEGA PISMA OD VSTOPU RS V EZ

Dragi bratje in sestre!

Z vključitvijo v združeno Evropo stopamo v skupnost držav in narodov, katerih temeljne vrednote so krščanskega izvora. Tudi naše temeljne vrednote, ki so nam pomagale, da smo se ohranili kot narod z lastno kulturo in samozavestjo, izhajajo iz istih krščanskih korenin. Te vrednote nas bodo tudi v prihodnosti povezovale z drugimi evropskimi narodi.

Skupaj z nami vstopajo v združeno Evropo še nekateri drugi slovanski narodi. Tako bo Evropa začela dihati z obema kriloma svojih pljuč, zahodnim in vzhodnim, kot želi tudi papež Janez Pavel II.

Evropski narodi in države se ne združujejo samo iz gospodarskih razlogov, temveč tudi iz kulturnih, moralnih in duhovnih. Že zdaj nas družijo: sožitje v enakopravnosti in sodelovanju, sprava, mir, pravičnost, solidarnost, soodgovornost, verska svoboda. V preteklosti so se evropski narodi med seboj pogosto bojevali. V 20. stoletju sta se v Evropi zanetili dve svetovni vojni. Združena Evropa želi biti območje miru, enakopravnega sodelovanja, medsebojnega spoštovanja kulturnih razlik in solidarnostne povezanosti. Kot temeljno vrednoto priznava dostojanstvo človeške osebe slehernega človeka. Medsebojnih napetosti ali sporov ni dovoljeno reševati z vojaško silo. Spoštovanje človeškega življenja je treba razširiti na vse njegove oblike in obdobja.

S polnopravnim članstvom v Evropski zvezi postajajo člani drugih evropskih narodov naši sosedje in sodelavci, naši evropski bratje in sestre. Tudi mi moramo svojo zgodovino premisliti v luči evropske enotnosti in na novo osvetliti vse tisto, kar nas z drugimi evropskimi narodi povezuje in zaradi česar smo si blizu. Mejaši in vsi drugi Evropejci naj bodo v naših očeh predvsem dobri sosedje.

Zgodovinsko gledano si Evrope ni mogoče misliti brez krščanstva. Imamo enake temeljne vrednote in

DRUGI O NAS ...

FAZ: Slovenija – množično grobišče

Reinhard Olt v izdaji časnika Frankfurter Allgemeine Zeitung predstavlja knjigo zgodovinarke in publicistke Tamare Griesser-Pečar z naslovom Das zerrissene Volk, ki je izšla lani pri dunajski založbi Boehlau. Kot

moralna načela, vendar krščanska dediščina ni zagotovljena enkrat za vselej. Evropa brez krščanstva ne bi bila več Evropa. Kot radi pravijo nekateri evropski politiki, Evropa potrebuje dušo. Evropska duša je krščanski pogled na dostojanstvo slehernega človeka, solidarnost s tistimi, ki so v tiski in nesrečni, spoštovanje človekove svobode, njegove kulture in vesti. Skratka: evropska duša je krščanstvo samo. Skupna krščanska dediščina je torej tudi skupna zaveza in dolžnost, da jo ohranimo. Kakor si za to prizadevamo v Sloveniji, si bomo odslej za to prizadevali skupaj z drugimi evropskimi kristjani v celotni združeni Evropi, da bi vera v Jezusa Kristusa bila še naprej sol, kvas in luč nove Evrope.

Krščanstvo je vera upanja. Upanja v življenje, v neminljivo srečo, v uresničeno bratstvo vseh ljudi. Temelj tega upanja je vstali Kristus. Dosledno življenje po evangeliju je najzanesljivejše jamstvo, da se že tu na zemlji, v združeni Evropi približujemo vesoljnemu bratstvu. Kristjani v združeni Evropi bomo svetu lahko kaj povedali, če bomo zajemali iz svoje bogate duhovne dediščine. V ustvarjalni zvestobi bomo sproti odkrivali nadaljnjo pot ter širili prostor svobode in odgovornosti.

Zavedamo se tudi, da pridružitvev združeni Evropi nima samo dobrih strani. Nekaterim med nami bo – predvsem v začetku – zaradi tega težje. Pretijo nam tudi nove nevarnosti. Zato je potrebno, da kot kristjani skupaj z vsemi drugimi državljani Republike Slovenije okrepimo zdravo narodno zavest, ljubezen do domovine, voljo in veselje do življenja ter medsebojno povezanost in solidarnost. Zavetniki Evrope sv. Benedikt, sv. brata Ciril in Metod, sv. Brigita Švedska, sv. Katarina Sienska in sv. Edith Stein naj nas varujejo s svojo priprošnjo. Besede blaženega Antona Martina Slomška: »Sveta vera bodi vam luč, materni jezik pa ključ do zveličavne narodove omike« pa naj nas utrjujejo v zvestobi Bogu in domovini.

Vaši škofje

Prijetno vzdušje po sveti maši v slovenski skupnosti v Hamburgu

piše Olt, ponuja Griesser-Pečarjeva prepričljivo in obenem pretresljivo podobo titoističnega totalitarizma kot komunistične vladavine nesovjetskega, čeprav stalinističnega značaja v času med drugo svetovno vojno in po njej. Kdor želi razumeti, zakaj je slovenska družba sedanosti kljub neprimerljivemu gospodarskemu razcvetu majhne države, ki postaja "zgleđna učenka EZ", globoko razklana, mora v roke vzeti to knjigo, piše Olt.

Griesser-Pečarjeva v svojem delu po navedbah Olta niti najmanj ne dvomi, da je bila po mnenju tako jugoslovanskega vodstva kot tudi Komunistične partije Jugoslavije (KPJ) in njene slovenske veje (KPS) eliminacija domobrancev in četnikov pomembnejša kot boj proti trem okupatorjem - italijanskemu, nemškemu in madžarskemu.

Griesser-Pečarjeva je tudi prepričana, da je Osvobodilna fronta, nad katero so imeli monopol komunisti, več energije vložila v državljansko vojno, da bi eliminirala "kolaborante" in iztrebila "izdajalce", kot pa za osvobodilni boj.

Olt tudi navaja, da avtorica v svoji knjigi imenuje številne kraje ubojev "jugokomunističnega množičnega umora" na ozemlju današnje Slovenije. Za to je bil že skrajni čas, piše Olt, saj se zgodovinarica že 30 let ukvarja z desetletji v javnosti, pa tudi med predstavniki zgodovinarjev v njeni domovini (Sloveniji) zamolčano temo.

Danijel Devetak v Novem glasu

PRI TRANSALPINI JE UGASNILA LUČ

Na skupnem goriškem trgu brez skupnega imena, kjer je padel "zadnji evropski zid" in bil na njegovo mesto postavljen mozaik miru, so ugasnile luči. Za sabo so

pustile šop različnih čustev: veselje, ponos in upanje, pa tudi ravnodušnost, zagrenjenost in mržnjo.

Peta in doslej največja širitev Evropske zveze, ki sedaj šteje 453 milijonov prebivalcev (tretja svetovna velesila!), je združila dvajset jezikov govoreče ljudi od Atlantika do Estonije. "To je bil najlepši dan v mojem političnem življenju," je povedal predsednik evropske vlade Romano Prodi, ki je ob tej priložnosti hotel biti prav na meji med Gorico in Novo Gorico.

Kdo je z njim in s predstavniki slovenskega političnega vrha še iskreno delil to veselje? Več uglednih italijanskih vsedržavnih dnevnikov ugotavlja, da je bil dogodek velik praznik združitve za Slovence v Italiji, ki smo odslej bliže rojakom v matični domovini.

Z veliko naklonjenostjo je padec tudi teh pregrad pozdravila katoliška Cerkev: tako sveti oče kot škofje naše dežele in Slovenije ter ne nazadnje obmejna škofa iz Gorice in Kopra so poudarili epohalen pomen dogodka, ki postavlja trdne temelje novi viziji prihodnosti v luči sprave in splošne rasti.

Okrog 230 km dolga črta od Trbiža do Istre je še vedno najbolj občutljiva italijanska meja. To se je še enkrat pokazalo ob vstopu Slovenije v EZ in povzročilo tudi kakšno zadrego, saj se je uradna Italija odzvala na praznovanje vzhodne sosedu vse prej kot z najvišjimi častmi. Vladni podtajnik Antonione ni prepričal nikogar, ko je prinesel "topel pozdrav predsednika Berlusconijskega". Spontan žvižg, ki se je dvignil med občinstvom (na italijanski strani trga!), je to le javno potrdil.

Zdi se, kot da se danes kdo še boji "zidka", ki je padel; Slovenija je namreč gospodarsko stabilna država, med novimi pristopnicami je bila najbolj pripravljena. Mar lahko njeno tržišče, nizka cena delovne sile, turistična ponudba v raju pod Triglavom in odprta vrata naložbam do take mere ogrožajo soseda, da v njem vzbujajo mržnjo in strah? Ali pa so razlogi za hladen sprejem v evropsko združbo že stare meje v glavah?

(Böblingen) Slovenski rojaki v prijetni družbi

Najpogostejše slovensko žensko ime je Marija, moško pa Franc, ugotavljajo uslužbenci na republiškem statističnem uradu, ki so v popisnih podatkih našli pravo bogastvo osebnih imen prebivalcev Slovenije. Zabeleženih je bilo kar 20.000 ženskih imen in skoraj 17.000 moških. Najbolj pogosto žensko ime Marija, ki ga je imelo 70 odstotkov žensk, se sicer vedno redkeje pojavlja, saj je po letu 1991 šele na 89. mestu. Najbolj pogosto moško ime Franc, ki je s seznama 100 najpogostejših imen po letu 1991 že izpadlo, pa je imelo tri četrtine moških.

Izginevajo pa tradicionalna slovenska imena, med novimi pa se v večji meri pojavljajo kratka imena, ki so pogosto izpeljanke ali okrajšave, denimo Aleks, Alex oz. Tea, Teja.

Z vstopom Slovenije v EZ je postalo vstopanje in izstopanje iz države veliko preprostejše. Odpravljeno je delo carinske službe, vendar še naprej ostaja mejna kontrola notranje evropske meje. K njej sodi za državljane EZ, Švice in evropskega poslovnega prostora tudi temeljna mejna kontrola, ki je prva dva dneva nekaterim potnikom na mejnem prehodu Šentilj povzročala nekaj nevšečnosti. Mislili so, da lahko mejno črto prestopijo brez osebnega dokumenta, a namesto da bi denimo spili kavo v Lipnici, so jo morali kar doma. Policisti so jim namreč ob mejni kontroli zavrnil izstop iz države. "Nova zvezda Evrope" je zmedla tudi nekatere "stare" državljane EZ. Tujim državljanom, ki so nameravali brez dokumentov vstopiti v našo državo, so vstop zavrnil tudi avstrijski žandarji in jim povedali, da v Slovenijo pač ne morejo vstopiti brez osebnih dokumentov.

Guverner Banke Slovenije je pred časom javno povedal, da ob zamenjavi valute (SIT – EUR) ne bo devalvacije, da bo menjava v razmerju tečaja, kolikšno bo menjalno razmerje, pa ni odvisno le od Banke Slovenije in naše vlade, ampak od dogovora z vodilnimi predstavniki EZ: menjalno razmerje bo moralo biti v interesu obeh strani. Ali bo ta izjava veljala še leta 2007, ko naj bi evro postal plačilno sredstvo tudi v Sloveniji, je odvisno od takratnih gospodarskih razmer.

Ne glede na take napovedi je prebivalstvo Slovenije racionalno reagiralo že pred časom. V bankah namreč opažajo povečano tolarsko varčevanje na kratek rok in

podaljševanje ročnosti pri varčevanju z devizami. Da bi prebivalci začeli prihranke preusmerjati v devize, aprila bančna statistika še ni očitno pokazala. Tačas je za naložbe še preveč vabljen kapitalski trg, natančneje naložbe v vzajemne sklade. A tudi tu se lahko veter hitro obrne.

24. april 2004 se bo z zlatimi črkami zapisal v zgodovino slovenskega športa. Rokometna pravljica se tako nadaljuje. Rokometni klub Celje Pivovarna Laško je prvič v zgodovini osvojil evropski prestol. Na povratni tekmi v Flensburgu v Nemčiji so proti "skandinavski ekipi" sicer izgubili za dva gola, kar pa je bilo zaradi ugodne prve tekme, kjer so si priigrali šest golov prednosti, dovolj za osvojitve naslova evropskih klubskih prvakov.

Ob vse višjih izdatkih za zdravila naj bi po grobih ocenah bolniki iz različnih razlogov pri nas zavrgli 15 do 20 odstotkov še neuporabljenih zdravil, predpisanih v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja. Preračunano to pomeni, da letno konča v smeteh 10 do 15 milijard tolarjev!

Tako kot se slovenske pokrajine razlikujejo po narečjih, se razlikujejo tudi po okusih pri hrani, pijači, barvah in tudi po kruhu. Na Koroškem denimo prisegajo na kompaktni rženi kruh. Na Primorskem pojedjo največ belega, mehkega in penastega kruha, črnega prodajo tam le za vzorec. Na celjskem območju je priljubljen beli kruh, vendar mora biti kompakten, z lepo zapečeno gladko skorjo. V Prekmurju najraje segajo po pletenicah, ki pa niso ne prav bele in ne prav črne. Na mariborskem območju je najbolj priljubljen mešani kruh. Ne prav bel in ne čisto črn. V Ljubljani pojedjo največ temnega kruha, čeprav prodajo tudi precej belega in veliko specialnih vrst kruha. Sploh je temni kruh na jedilnikih ljudi, ki imajo več denarja oziroma so bolj ozaveščeni. Temni kruh je namreč veliko boljši za zdravje kot kruh iz čiste bele moke. Tako kot je včasih veljal beli kruh za nekaj boljšega, nekaj imenitnega, in je bil na mizi le ob velikih praznikih, tako se zdaj dogaja ravno nasprotno. Temni kruh, po možnosti iz polnozrnat moke, se prebija na vrh lestvice priljubljenosti.

V Sloveniji se s peko kruha, pekovskega peciva in različnih slaščičarskih izdelkov ukvarja 114 gospodarskih družb, ki zaposlujejo okoli 4246 ljudi. Slovenija ima tako okoli petnajst velikih pekarn, ki dnevno naredijo deset ton izdelkov; nekaj srednjih in množico majhnih zasebnih obrtniških pekarn. In prav slednjim grozi, da bodo prej ali slej morale nehati peči. Obrtniške pekarnice, kjer delajo še zmeraj v glavnem ročno, so imele še pred petimi leti približno četrtno trga. Ko pa so se razcveteli veliki trgovski centri, se je delež zasebnih pekov zmanjšal za polovico.

Vršič je bil po šestih letih za prvomajske praznike zopet zaprt. Trentarji zato javno protestirajo in zahtevajo celoletno prevoznost. Po ugotovitvah krajanov Direkcija RS za ceste vso zimo ni skušala očistiti prelaza Vršič. Kot sporočajo pri KS Soča - Trenta, se odgovorni za čiščenje te ceste izgovarjajo na velike količine snega in visoke stroške zimskega vzdrževanja. Po podatkih Trentarjev je letos dolina zaradi tega utrpela že več deset milijonov tolarjev gospodarskih izgub. Od 250 prebivalcev doline Trente je v turizmu stalno zaposlenih 18 ljudi, 22 sezonsko, 12 domačinov pa ima registrirano dopolnilno dejavnost. Dolina gospodari s 311 ležišči v sobah in apartmajih, 505 šotorišči in 6 gostišči s 391 sedeži.

Slovenska hokejska reprezentanca je na hokejskem svetovnem prvenstvu divizije I (skupina B) na Poljskem osvojila prvo mesto in tako zopet napredovala v elitno hokejsko skupino A. Naša reprezentanca je vse tekme odigrala zelo prepričljivo in zmagala na vseh tekmah.

Cviček je po 1. maju postal edino vino v Evropski zvezi z vsebnostjo alkohola pod desetimi odstotki. Nekateri navdušenci ga zaradi nizke vsebnosti alkohola in prijetnih kislin, ki blagodejno vplivajo na preobjeden zahtojni želodec, razglašajo za vino prihodnosti. Izvoz cvička po 1. maju ne bo bliskovit. Pred tem bo treba vložiti precej sistematičnega dela. "Ko ga tujci namreč prvič poskusijo, se ob njem sprva sicer kar malo nakremžijo, a se nanj tudi hitro navadijo," pravi Jože Simončič iz Konzorcija Cviček z.o.o., ki trenutno združuje 11 pridelovalcev cvička. Ti na leto skupaj pridelajo okoli dva milijona litrov, kar predstavlja tudi večino uradno ustekleničenega in prodanega cvička.

Ponekod po Sloveniji so se tatovi tako zelo prilagodili praznikom in vstopu v Evropsko zvezo, da so med svoj plen uvrstili tudi zastave. Tako slovenske kot evropske, torej modre z rumenimi zvezdami.

Ni običaj, da bi v Zlatoličju limonovci bogato obrodili, vendar sta Franc Golob in Marjana Kondrič vse nejeverne prepričala o nasprotnem. Limonovca, ki ju gojita na domačem vrtu, sta namreč zelo obrodila, saj je vsako drevo imelo več kot 60 limon. Limonovca gojita že dobrih 15 let, po cepitvi pa so se prvi sadovi pričeli pojavljati šele po tretjem letu. Redno ju zalivata z deževnico, pozimi pa ju spravita v garažo ali kmečko sobo. Limone uporabljata pri peki peciva, pozimi za čaje in podobno, pogosto pa z njimi obdarita sorodnike ali prijatelje.

Iz zvonika žalske župnijske cerkve bosta odslej pela dva zvonova več. V počastitev vstopa Slovenije v EU in ob 100-letnici gradnje cerkve ju je mariborski škof dr. Franc Kramberger slovesno blagoslovil. Večji zvon, ki je bil ulit dvatisoči v livarni Feniks v Žalcu, ima ton C in tehta 2474 kilogramov, posvečen je sv. Miklavžu, zavetniku žalske župnije. Aprila letos je bil ulit manjši zvon s tonom A, ki tehta 500 kilogramov in je posvečen sv. Dominiku, ustanovitelju reda dominikancev, ki delujejo v Žalcu in Petrovčah. Odslej so v zvoniku štirje zvonovi, ki so uglašeni na melodijo Salve Regina.

Na praznik dela, 1. maja, goduje tudi sveti Jožef Delavec, zato se je pomursko pastoralno področje z referentom za delavce in kmete, ki ga vodi Jože Hozjan, sicer župnik iz župnije Pečarovci, odločilo in v soboto, 1. maja, pri kapelici svetega Vida pri Bukovniškem jezeru, zgrajeni leta 1828, že drugič organiziralo srečanje delavcev, kmetov in vinogradnikov. Srečanje so obogatili s slavnostno mašo, ki je bila ob tej priložnosti tudi posvečena vstopu Slovenije v Evropsko zvezo.

V idiličnem naravnem okolju pri znamenitih energetskih točkah ob Vidovem izviru pitne vode in ob kapeli se je zbralo okoli 450 vernikov iz domala vseh pomurskih župnij. Veličastno bogoslužje je ob somaševanju duhovnikov lendavske in soboške dekanije vodil mariborski pomožni škof dr. Anton Stres

A N G L I J A

LONDON

Praznovanje velike noči, praznika Gospodovega in našega vstajenja, je bilo tudi v naši skupnosti v Angliji lepo in slovesno.

Zlasti lepo število londonskih slovenskih rojakov se je udeležilo blagoslova velikonočnih jedil na veliko soboto popoldan v kapeli Našega doma. Ta blagoslov je vedno zelo slovesen. Začne se s pomenljivim uvodom v bogoslužje tega res tako zelo slovenskega blagoslova (tukaj imajo nekaj podobnega samo še Ukrajinci vzhodnega obreda). Za uvodom sledi branje in poslušanje božje besede iz Svetega pisma stare in nove zaveze ter evangelij. Po evangeliju je po navadi župnikov nagovor (homilija) navzočim in za prošnjami za vse potrebe sledi blagoslov vsake posamezne glavne velikonočne jedi, na koncu pa še blagoslov vseh skupaj. Pri blagoslovu se poleg blagoslovljene vode vedno uporablja še kadilo, kar povzdigne slovesnost dogodka.

Po skupnem blagoslovu v kapeli Doma so vsi povabljeni v zgornje prostore, kjer skupno zaužijemo velikonočni blagoslov: pirhe in gnjat s hrenom, kruh in druge velikonočne dobrrote.

Na velikonočno ali veliko nedeljo pa je bila slovesna velikonočna maša v kapeli poljskega kluba v Rochdaleu za rojake iz Severne Anglije. Že zelo okrnjeni (zmanjšani) slovenski cerkveni pevski

zbor je še vedno lepo prepeval naše vstajenske pesmi pri velikonočnem bogoslužju, ki sta ga darovala kar dva slovenska duhovnika: župnik za Slovence Cikanek in župnik iz Claytona pri Bradfordu mladi duhovnik Peter Kravos.

Konec meseca aprila smo se v Našem domu razveselili obiska gospoda župnika iz Ajdovca, Andreja Severja, njegove sestre Tilke in nečakinje Barbare. Samo škoda, da niso mogli v Londonu ostati dlje časa.

Prav na začetku meseca maja pa nas je s svojim obiskom počastil misijonar iz Zambije, jezuit, pater in magister Janez Mujdrica, ki je pred leti magistriral iz verske pedagogike na univerzi v Birminghamu in sedaj poučuje na učiteljski Nkrumah v mestu Kabwe v Zambiji. Tokrat se je preko Londona vračal s svojega trimesečnega dopusta v Sloveniji nazaj na svojo misijonsko postojanko.

Rad bi še omenil praznovanje našega »mednarodnega dneva« z vsakoletno mednarodno mašo v

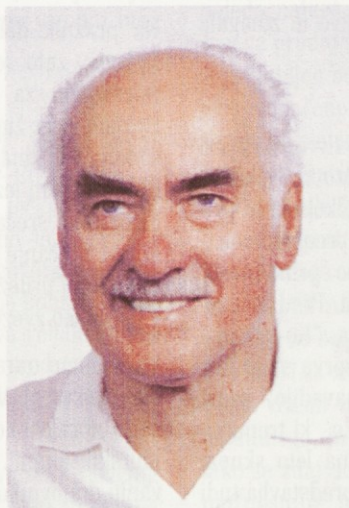
londonski stolnici sv. Jurija (St. George's Catholic Cathedral – Southwark) v nedeljo, 2. maja. Pri maši smo bili, poleg drugih številnih narodnosti z vsega sveta, navzoči tudi Slovenci. Moram pa reči, da nas je bilo letos pri tej lepi in pomenljivi maši precej manj kot prejšnja leta.

Sv. mašo je daroval pomožni škof Howard Tripp ob somaševanju številnih duhovnikov »kuratov« narodnostnih skupnosti v Veliki Britaniji. Na koncu maše nas je prišel pozdravit tudi novi nadškof nadškofije Southwark, mgr. Kevin MacDonald, ki je bil prej zaradi birme zadržan in ni mogel voditi našega bogoslužja.

V večnost je odšel Vinko Gosar iz Coventryja

Pred lanskim letom smo v Naši luči omenili Vinkovo in Brendino zlato poroko. V soboto, 3. aprila, tik pred letošnjo cvetno nedeljo, pa je naš dragi rojak v 83. letu starosti odšel v večnost v bolnišnici v Coventryju in se tako v večnosti pridružil svojim sorodnikom in prijateljem, ki so tja odšli pred njim.

Vinko Gosar je bil rojen 15. maja leta 1920 v Bukovici v župniji Vodice pri Ljubljani. Med vojno je bil mobiliziran v nemško vojsko na fronto v Italiji. Prebegnil je k Angležem, pri katerih je bil do konca vojne v RAF-u (Royal Air Force – kraljevo letalstvo) v južni Italiji. Od tam je leta 1947 prišel v Anglijo. Sprva si je del našel na kmetiji, kasneje pa je opravljal avtoličarska dela pri avtomobilskem podjetju Jaguar. Poročil se je leta 1952 z Angležinjo Brendo prav tako v Coventryju v katoliški cerkvi sv. Osborne. Njuna družina je štela štiri hčere, ki so se vse poročile. Vinko je bil kar devetkrat stari oče

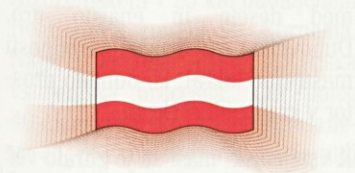
Pokojni Vinko Gosar

svojim vnukinjam in vnukom ter eni pravnujki.

Od Vinka smo se poslovili v četrtek, 15. aprila, s sv. mašo v cerkvi Kristusa Kralja v Coventryju in njegovo krsto pospremili na mestno pokopališče. Tako pri pogrebni maši kakor tudi pri zadnjem slovesu na pokopališču je bilo veliko njegovih slovenskih in angleških prijateljev.

Naj naš prijatelj Vinko počiva v Bogu, ki mu je v življenju po Cerkvi z veseljem in zvesto služil. Mi pa se ga bomo spominjali v molitvi.

Janez Prevc

A V S T R I J A

PREDARLSKA

Romarsko srečanje na praznik 1. maja

Evropa in dežele, ki so se pridružile evropski skupnosti 1. maja, so se temeljito pripravljale na to praznovanje in ga slovesno zaključile. Veselje in zadovoljstvo, da Evropa postane ena družina, je odraz hrepenenja po mirnem in varnem življenju. Izkušnje nekaj desetletij nazaj kažejo, kako so lahko poteptane osnovne pravice posameznika ali skupnosti ter uničene gmotne in duhovne dobrine, če zavlada nasilje in spregovori orožje. Veliko naporov, pogovorov in dobre volje je bilo potrebno, da so se odnosi med narodi spremenili in so se ustvarili pogoji za skupno Evropo. Toda če bi ostali samo pri teh zunanjih

slovesnostih, bi gradili evropsko skupnost na trhljih temeljih. Evropa potrebuje vsestransko razsežnost – materialno in duhovno.

Že pred vstopom predlaganih dežel v EZ so se nekatere srednjeevropske dežele dogovorile, da se bodo Bogu zahvalile za ta zgodovinski dogodek z romanjem v Mariazell ... Pobudo za to je dal dunajski nadškof in kardinal Christoph Schönborn. Potekalo naj bi pod geslom: »Kristus-upanje Evrope«. To srečanje in romanje naj bi bila zahvala, da smo žalostno dediščino 20. stoletja premagali in bomo naprej gradili skupno Evropo na krščanskih temeljih, ki je edino poročstvo za prihodnost naše »nove domovine«.

Priprava na shod v Mariazelli je bila na Predarlskem 1. maja v božjepotni cerkvi v Rankweilu. Na škofovo pobudo in željo naj bi se udeležili tega srečanja in romanja domačini in narodnostne skupnosti, ki živijo in delajo v tej deželi.

Lep, sončen pomladni dan nas je vabil v Marijino cerkev, ki je bila slovesno okrašena. Pri škofovi maši ob oltarju so bili prisotni izseljenki duhovniki za Slovence, Hrvate in Poljake. Domačini in verniki drugih narodnosti so

Pokojna Elizabeta Fras iz Götzisa

napolnili cerkev. Rektor bazilike je pozdravil na začetku maše škofa, duhovnike koncelebrante in zbrano ljudstvo ter jih povabil k zupanju v Marijino priprošnjo v mesecu majniku, ki je njej posvečen. Sledili so pozdravi duhovnikov v domačem jeziku in priporočilo Bogu za srečno prihodnost.

V nagovoru, ki ga je imel škof, je najprej poudaril pomen dneva, ko se v Evropo vračajo dežele, ki so jo nekdaj že sestavljale, a so bile nasilno ločene od nje več kot pol stoletja.

Za našo deželo in Avstrijo je ideja skupne Evrope prisotna že dolgo. Ko so začeli prihajati posamezniki in skupine na delo iz južnih dežel, se je Cerkev prva vključila v novonastale razmere in jih reševala. Organizirala je socialno in duhovno pomoč. Duhovniki in socialni delavci so prevzeli oskrbo in pomagali ljudem pri premagovanju in reševanju težav ... Duhovna oskrba je bila v domačem jeziku, kulturne in športne prireditve pa so pomagale prebroditi mnoge ovire in prepreke v tujem svetu. V tem smislu smo gradili in ustvarjali pogoje za skupno Evropo in jo dejansko tudi živeli. Danes je to zunanja potrditev naše krščanske poti, da smo vsi bratje in sestre brez kakršnihkoli razlik.

Sledile so prošnje za vse potrebe, ki so jih izrekli zastopniki v narodnih nošah skupnosti, ki ji pripadajo in v domačem jeziku.

Cerkveni pevski zbor domače župnije je prepeval glavne dele maše v latinskem jeziku. Mogočno, ubrano in pospremljeno z zvoki orgel in drugimi glasbili je romanje povzdignilo v pravo slavlje in molitev, ki bo še dolgo ostala v naj-

lepšem spominu vsem, ki so bili prisotni.

Po končanem bogoslužju v baziliki je bilo še srečanje rojakov pred cerkvijo in obujanje spominov na prehojeno pot v tujem svetu. Vsi smo bili tudi povabljeni na srečanje na srednjeevropsko romanje 22. maja v Mariazell, ki bo še bolj mogočno in slovesno. Tam bo zbrana Srednja Evropa, ki bo molila in prosila za pomoč in blagoslov ter zvestobo Kristusu, edinemu Vladarju sveta.

BELGIJA in NIZOZEMSKA

Velikonočni prazniki

Med Slovenci v Belgiji in na Nizozemskem traja velikonočno praznovanje do bele nedelje.

Med svetim tridnevjem Slovenci nimamo lastnih obredov, saj smo zelo razkropljeni in maloštevilni. Odkar so tukaj slovenski duhovniki, ti obredi niso bili v navadi. To bi zdaj bilo tudi fizično nemogoče, saj se naše oltarne skupnosti zbirajo k slovenskim mašam v krajih, ki so oddaljeni med seboj več kot 200

km. Rojakom priporočamo, naj se obredov udeležujejo v župnijah svojega bivališča.

Na veliki četrtek sem somaševal v flamski župniji sv. Barbare v Eisdnu, kjer je sedež Slovenske katoliške misije

Zaradi boljšega razumevanja okoliščin mojega pastoralnega delovanja želim tukaj dodati pojasnilo. Zdaj sem v tem delu Evrope edini slovenski duhovnik in imam maše za Slovence na šestih krajih. Do leta 2001 smo imeli slovenske maše v Eisdnu in Genku v Belgiji ter v Heerlerheidnu na Nizozemskem. V tem letu je bil v Bruslju ustanovljen Slovenski pastoralni center, kjer smo po enem letu uvedli še eno mašo. Leta 2003 je v Charleroiu umrl tamkajšnji slovenski duhovnik Kazimir Gaberc, ki je deloval med Slovenci na francosko govorečem (valonskem) delu Belgije. Tako se je področje mojega pastoralnega dela močno povečalo – ne sicer toliko številčno, pač pa kar zadeva razdalje.

In kako so potekala velikonočna praznovanja?

Na veliko soboto smo imeli velikonočni blagoslov jedil v Genku in v Eisdnu v Belgiji ter v Heerlenu na Nizozemskem. Tega blagoslova domačini – niti Flamci niti Valonci niti – Nizozemci ne poznajo. K našemu blagoslovu prihajajo tudi nekateri verniki drugih narodnosti, ki imajo ta običaj v svoji prejšnji domovini.

EISDEN

Velikonočno jutro je za slovensko skupnost v Maasmechelenu zares nekaj posebnega, saj se v cerkvi sv. Barbare v Eisdnu zbiramo že pred 6. uro, kar je po tukajšnjem poj-

Gospod Frlec, veleposlanik na Nizozemskem, in M. Abraas-Jančič, predsednica zbora Zvon

movanju nemogoča ura. V župnijah ni namreč nobene maše pred 8. uro. Nedeljske maše so večinoma med deseto in enajsto uro. Duhovniki za druge narodnosti mašujemo takrat, ko dobimo prostor v krajevnih cerkvah.

K vstajenjski maši se je zbralo več kot 100 ljudi – Slovencev in Flamcev. Kot vsako leto je zelo ubrano prepeval slovenski mešani pevski zbor »Slomšek«. Po maši so bili navzoči povabljeni v dvorano Slovenske katoliške misije, kjer so čakale lepo pripravljene mize za velikonočni zajtrk, ki ga vsako leto pripravi »Slovensko katoliško pevsko kulturno društvo Slomšek«.

27. aprila je prišel na obisk »Mešani pevski zbor Adriatic« iz Hrvatinov. Nekateri so dvakrat prenočili v SKM in pri gostoljubnih družinah, v glavnem pri naših prijateljih Flamcih. Naslednji dan so si šli ogledat Bruselj v spremstvu našega odličnega turističnega vodiča – predsednika društva »Slomšek« Stanija Revinska. Zvečer so po maši v cerkvi sv. Barbare izvedli zelo kakovosten koncert. Sledila je bogata večerja v dvorani SKM in gostoljubnosti naše-

Toni Kropivšek, dirigent zbora Zvon

ga društva »Slomšek«. Naslednji dan so se odpeljali v Mons, kjer so imeli še dva koncerta. O njih je mogoče veliko zvedeti na spletni strani: www.slovensko-morje.net

Samo majhna zanimivost. Moj učitelj nizozemščine, pri katerem sem pred petimi leti naredil diplom, me je prišel prositi, če bi bil pripravljen sodelovati v izpitni komisiji 5. letnika nizozemščine v tukajšnji jezikovni šoli sv. Barbare.

HEERLERHEIDE

Druga maša je bila ob pol osmih na Nizozemskem v 25 km oddaljenem Heerlenu v župniji sv. Kornelija. Najprej je bila prava slovenska vstajenjska procesija, kjer poleg 40-članskega slovenskega mešanega zbora Zvon vedno sodeluje tudi krajevna kraljevska godba (Kraljevska godba je tista, ki deluje že sto let). Po deževnem in mrzlem tednu je to jutro zaledenela avtomobilska stekla odtajalo sonce. Slovenska procesija na Nizozemskem je od tistih v Sloveniji drugačna, ker se ne nosi nebo in tudi bander ni tukaj. Majhen kip vstalega Zveličarja spremlja skupinica v narodne noše oblečenih otrok. Ti se učijo slovenskih pesmi in se zbirajo pod imenom »Škrjanček«. Vodi jih ga. Mici Michon. V procesiji je vedno v narodnih nošah tudi Slovenska folklorna skupina Nizozemska. – Letos se je te procesije in maše udeležilo 135 ljudi različnih narodnosti. Petje mešanega zbora »Zvon« je zares mogočno in kakovostno. (Ta zbor letos praznuje svojo 75-letnico delovanja. Krog prvega maja so bili na turneji po Sloveniji. Verjetno bodo sami pripravili o tem zanimivo poročilo, ki bo objavljeno v kateri naslednjih števil NL.)

Po slovenski maši v slovenskem in nizozemskem jeziku sem v isti cerkvi maševal še za Nizozemce. Tukaj se enkrat na mesec zbiramo Slovenci k naši maši, v maju enkrat tedensko tudi k šmarnicam.

GENK – DRUSELJ

Na velikonočni ponedeljek smo imeli ob devetih slovensko mašo v italijanski cerkvi v Genku. Tukaj so čudovite slovenske velikonočne pesmi zelo lepo skupaj zapeli nekateri člani slovenskih zborov »Slomšek« in »Naš dom«. Zbralo se je 80 Slovencev in flamskih prijateljev. Tako smo pri slovenskih mašah presegli število 300, kar v tem okolju sploh ni malo, saj nekateri pridejo tudi iz 100 km oddaljenih mest.

»Društvo Naš dom« je tudi tokrat po maši vse v cerkvi povabilo v svojo dvorano k velikonočnemu zajtrku.

Popoldne ob štirih je bila še ena velikonočna maša v Slovenskem pastoralnem centru v Bruslju. Morda koga zanima, kako daleč je to. Med sedežem Slovenske katoliške misije v Eisdnu in Slovenskim pastoralnim centrom je 110 km. Prišlo je 15 ljudi. Po maši smo ostali v pri-

jetnem klepetu in uživanju prinesenih dobrot in pijač.

BOSSUE (PRI MONSU) – CHARLEROI

Na belo nedeljo smo se ob devetih zbrali v 170 km oddaljenem Bossuju, nato pa še po 50 km vožnje v Charleroiu, kjer je bila maša ob enajstih. Ti dve skupnosti sta majhni. Zbere se skupaj okrog 25 do 30 ljudi.

Ljudje so veseli in hvaležni, da morejo obhajati naš največji praznik v svojem jeziku s petjem ali poslušanjem tako lepih slovenskih velikonočnih pesmi in si po domače voščiti velikonočnega miru in blagoslova. Vsi do dobili tudi naše glasilo, ki ima zdaj ime »Bakla – Med nami« in združuje glasili, ki sta jih pred 51 in 41 leti začela izdajati pokojna duhovnika Vinko Žakelj in Kazimir Gaberc.

NIZOZEMSKA – LANDGRAAF

24. aprila je bilo na Nizozemskem v Landgraafu bienalno srečanje slovenskih pevskih zborov iz zahodne Evrope. Tokrat je srečanje odlično organiziralo »Slovensko pevsko društvo Zvon« iz nizozemskega Limburga.

Slovenski rojaki v Genku pri sveti maši

Nastopalo je osem zborov: mešani zbor »Zvon« – Nizozemska, moški in mešani zbor »Slomšek« ter mešani zbor »Naš dom« iz Belgije, iz Francije mešani zbor »Jadran«, iz Nemčije mladinski zbor »Eskala«, kvartet »Bled« in mešani zbor »Slovenski cvet«.

Organizatorji in vsi navzoči smo bili veseli, da nas je obiskal tudi veleposlanik Republike Slovenije v Kraljevini Nizozemski g. Frlec, ki je organizatorje in nastopajoče pohvalil ter se vsem zahvalil za tako lepo doživetje in lep kulturni dogodek.

Društvo »Zvon« je vsem postreglo z odličnim kosilom. Pripravili so za več kot 200 gostov. Po nepozabnem nastopu zborov je sledilo domače slavlje, ki mu je poskočen ton navdihoval kvartet »Pr'jatlj« iz okolice Lukovice in Moravč. V teh krajih ni navade, da bi se zunaj ob dvorani tako dolgo prijetno dišeče kadilo. Kot odličen strokovnjak za pripravo in peko mesnih svaljkov (čevapčičev) se je izkazal stalni naročnik Naše luči in član naših društev Tone Mrgole iz Genka.

Ni bilo nikogar, ki bi ne bil navdušen nad tovrstnim zблиževanjem ljubiteljev slovenske pesmi. Že so se dogovorili za naslednje srečanje, ki bo čez dve leti – prav verjetno v Aumetzu v Franciji.

DANNEUX

Slovensko romanje

Na binkoštni ponedeljek načrtujemo letno slovensko romanje v glavno romarsko svetišče v Belgiji v Banneux. Če se bo prijavilo vsaj 45 udeležencev, bo peljal avtobus. Maša bo v kapeli, kjer so nekoč bile sestre »Orantes«. Upravi romarskega središča bomo izročili in morda tudi obesili slovensko zasta-

vo, kakor jo imajo tam številni narodi s celega sveta.

Slovenski duhovnik v Beneluxu – Lojze Rajk

Letošnji zgodovinski prvi maj v Franciji

Prostrane planjave rumenih cvetov oljne repice pregrinjajo zemljo. Narava se je skrbno praznično odela v pričakovanju vstopajoče dežele v občestvo evropskih narodov. Napočil je pričakovani dan mnogoterega praznovanja. Začeli smo ga s tradicionalno slovesno mašo pri podobi brezjanske Marije v Habsterdicku. Tokrat je mašo vodil ljubljanski pomožni škof Alojz URAN, okrog oltarja pa so se mu pridružili: generalni vikar škofije Metz Joseph MÜLLER, predsednik Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov Janez PUCELJ, merlebaški dekan Alfred SCHWARTZ,

domači župnik Joseph LAUER in njegov pomočnik Benjamin iz Toga, župnik Rene KRAUSE-WITZC, upokojeni duhovnik Anton DEJAK, župnik iz Mannheima Janez MODIC ter duhovnika gostitelja Jože KAMIN in Toni DRAŠČEK. Zadonelo je ubrano petje treh pevskih zborov, in sicer: mladinskega zbora Emanuel iz Spicherna, mešanega zbora Jadran in zbora merlebaške katoliške misije ob spremljavi orkestra glasbenikov zbora Emanuel in Tria KOREN.

Slovenska pesem Spet kliče nas venčani maj nas je vnovič spomnila zgodovinskega pomena letošnjega prvega maja. V uvodnem pozdravu narodnega delegata za Francijo, nato v škofovi homiliji in končno v spodbudnem govoru gospoda Müllerja je odzvanjalo neponovljivo dejstvo vstopa naše domovine Slovenije v Evropo. Zanos, hvaležnost, premišljevanje. Generalni vikar Müller je spregovoril po obhajilu in dejal: »Spoštljivo pozdravljam msgr. Alojza Urana, prijateljsko pozdravljam gospode izseljenske duhovnike in bratsko pozdravljam vse. Današnji prvi maj je pomemben datum za Slovenijo

Maša in krst v Mericourtu

Spomin na doživeto birno v Parizu

in za Evropo. Hkrati je tudi pomemben dan za vse, kjerkoli živijo Slovenci. Slovenska kultura uradno vstopa v politično Evropo. Želeti je, da bi bila ta kultura priznana v Evropi in bi jo obenem pozitivno bogatila. Da bi slovenska kultura prispevala k humanističnemu podvigu vse Evrope! Posebej je želeli, da bi slovenski kristjani, ki živijo v Sloveniji ali drugod po Evropi, ohranjali pri življenju navzočnost in žarenje Cerkve v Evropi. Pred nami se odpirajo prostrane perspektive in vsi naj bi sooblikovali pravičnejšo, bratsko in bolj krščansko Evropo.◀

Medsebojno bogatenje se je na nek način uresničilo istega dne popoldan z blagoslovitvijo mozaikov v kapeli slovenske katoliške misije v Merlebachu. Mozaiki so vzdani v stene in tako simbolično kot dar že izročeni Franciji in Evropi. Posebej zamišljeno besedno bogoslužje kot oživljanje dogodkov odrešenjske zgodovine je ob vsaki podobi predstavil Toni Drašček, škof Uran pa je odrešenjski dogodek aktualiziral. Zvočnost božje besede uglašena z vidnostjo razkrivanja umozaičenih sten. Jože Kamin se je zahvalil vsem petnajstim sodelavcem in sodelavkam, ki so na različne

načine spodbujali ali soustvarjali to skupno delo. Besede zahvale so se pred izpostavljenim Najsvetejšim zlile v tisto pravo zahvalo, ki privabi človeku solze v oči: Tebe Boga hvalimo. Obrazi tukaj živčih Slovencev so zažareli v ponosu. V marsikom so se zganili spomini in zvenenje stoterih src je odslej vtisnjeno v kamenčke mozaikov. Sledila je kratka razlaga nastajanja in načina dela. Čas nas je priganjal, ker smo morali na pot proti Parizu.

Naslednji dan je bila nedelja birne v Châtillonu, kjer smo se ob oltarju zbrali: škof Uran, Silvo Česnik, Jože Kamin, jezuitski bogoslovec Primož in jaz. V imenu pariških in v okolici živčih Slovencev je gospod Janez ZOREC najprej prisrčno pozdravil in izrekel dobrodošlico vsem. Med drugim je dejal: »Danes prvič obhajamo Gospodov dan v zedinjeni Evropi. Je tudi prvi Gospodov dan za zedinjeno Slovenijo. Vzhod in Zahod združene Evrope si podajata roki v znamenje pripadnosti eni sami, že davno obstoječi družini. Danes je prvi dan, ko Bog blagoslavlja združeno Evropo. Danes smo tudi vsi Slovenci zajeti v celotnem slovenskem etnografskem ozemlju, ki nam ga je dodelila tisočletna

zgodovina in na katerem se vzhodni in zahodni brat odslej lahko pozdravljata, ne da bi ju ločile meje, ki so jima jih postavili tujci.◀

Pri maši v Mericourtu smo bili solidarni s trpečimi in umorjenimi Tutsiji v Ruandi. Škof je namreč krstil dečka Yourija, čigar oče je po rodu iz Ruande, mati pa je po rodu Slovenka. V spomin na žrtve pokolov plemena Tutsijev je dečkova babica ganljivo v svojem jeziku zapela molitev in prošnjo Mariji. Škof Uran je tudi v pridigi omenjal trpljenja nedolžnih v različnih deželah. Duhovno povezani z vsemi trpečimi smo molili in prosili, da bi bili sposobni največjega junastva, odpuščanja. Po maši smo poskusili nekatere ruandske dobrote in odpotovali proti Merlebachu. Prva majska dneva, napolnjena z bogastvom srečanj, bosta gotovo še dolgo razveseljevala naša srca.

Veselje in hvaležnost ob vstopu naše domovine v Evropo se bodo gotovo še nadaljevala. Tako smo se predstavniki vseh slovenskih društev in katoliške misije v Merlebachu odločili, da ta dogodek obeležimo skupaj. Praznovanje naj bi se odvijalo v središču Merlebacha v nedeljo, 11. julija, letos. Začeli bomo s sveto mašo na prostem, sledil pa bo najprej uradni del praznovanja in potem ves dan predstavitev naše kulture, običajev, folklore, kuhinjskih dobrot. Prepoznavnost Slovenije kot članice družine evropskih narodov je skrb in odgovornost vsakogar od nas. Potrudimo se in s svojo prisotnostjo na tem praznovanju podarimo Franciji in Evropi svoje bogastvo.

Toni Drašček

JUGOSLAVIJA

ZRENJANIN V VOJVODINI

Sodelovanje slovenskega in nemškega društva

V nedeljo, 25. aprila, je bil za malo slovensko skupnost v Zrenjaninu velik dan. Tega dne je daroval slovesno sveto mašo za slovensko in nemško skupnost v Zrenjaninu (nekdanj Velikem Bečkerek) naš rojak in beograjski nadškof ter metropolit msgr. Stanislav Hočevar. To je bila prva maša v slovenščini v tej cerkvi, v nemščini (delno) pa spet po šestdesetih, natančneje po 59 letih. Ker pa je bila pravzaprav pred drugim vatikanskim koncilom maša v latinščini, lahko mirno rečemo, da je bila tega dne tudi prva maša v nemščini. Vreme, ki je bilo zjutraj še deževno, se je počasi razjasnilo do maše, ki se je začela malo pred poldnevom v zrenjaninski stolnici. Tako je tudi vreme nekako nakazo-

valo, da »vremena Kranjcem bodo se zjasnila« (Prešeren): po tolikih preizkušnjah, ki so jih prinesla zadnja vojna leta, kljub vsemu upamo na mirnejšo prihodnost.

K maši je prišlo lepo število slovenskih in nemških, pa tudi drugih vernikov. Tukaj je namreč veliko mešanih zakonov, v katerih pa živijo družinski člani v slogi in miru. Tako narodnostno mešan je bil tudi pevski zbor, še bolj pa mladinska skupina.

Pri maši so navdušeno peli tisti pevci in pevke iz Mužlje, ki so se na ta dogodek skrbno pripravljali pod strokovnim vodstvom profesorice glasbe Valerije Gulyás in s sodelovanjem Saša Fogarašija, medtem ko je podpisani dirigiral.

Pri maši je bilo najbolj zastopano članstvo slovenskega društva »Planika« s predsednikom Ivanom Vencijem na čelu, kakor tudi zastopniki nemškega društva »Donauschwaben« s svojim predsednikom Petrom Bomblejem. S svojim obiskom je vse nas počastil gospod Davorin Seničar, pobožni minister Veleposlaništva republike Slovenije iz Beograda, s soprogo.

Janez Jelen, salezijanec

NEMČIJA

BERLIN

Velika noč

Veliko noč so letos v Berlinu prvič praznovali skupaj Slovenci in Nemci, tako so se obredi lepo prepletali v obeh jezikih in Nemci so s Slovenci že poskušali peti slovenske velikonočne pesmi, da je bilo prav lepo.

Že za cvetno nedeljo so se lepo pripravili, saj je predsednik ŽPS Tone Bačovnik na cvetni četrtek organiziral izdelovanje pravih slovenskih butaric, ki so jih potem v nedeljo v procesiji vsi ponosno nosili. To je postal za slovenske vernike v Berlinu lep običaj in še posebej otroci znajo bolj ceniti to, kar so sami naredili.

Tudi blagoslov jedi ima velik pomen in ljudje radi prinesejo k žegnu ter se udeležijo obredov velikega tedna. Na samo veliko noč so se v velikem številu udeležili slovesne maše ob 12. uri, po njej pa skupnega obeda žegna. Organizatorja sta bila Cilka in Franc Šaruga, pomagali so jima Prekmurci. Toni Puh je iz Slovenije pripeljal domačo šunko, dar Mesarstva Čadež iz Kranja, in jajca, tako da je bilo vse domače. Še eno šunko je pripeljala družina Balazič s Poljske, potico in druge dobrote so spekle in pripravile pridne žene doma v župniji. Tudi tokrat je bilo veliko ljudi, da je bila dvorana polna in v velikonočnem

Spominska slika pred zrenjaninsko stolnico

veselju so se zadržali dolgo v noč ob pesmi in besedi.

Ob vstopu Slovenije v evropsko skupnost

Mogoče še bolj kot doma v Sloveniji so Slovenci v Berlinu z veseljem čakali na 1. maj, ko je Slovenija postala polnopravna članica Evropske zveze. V slovenski skupnosti v Berlinu so ta dogodek še posebej lepo obeležili, saj so jih s svojim obiskom počastili pevci mešanega pevskega zbora Anton Martin Slomšek, ki deluje v okviru škofijske gimnazije v Mariboru. Z njimi je bil tudi prof. dr. Ivan Štuhec. Zelo so se jih razveselili in predsednik ŽPS je ob njihovem prihodu izjavil: »Mi imamo Slomška v naši cerkvi sv. Elizabete v Berlinu, zdaj ko so pa prišli še pevci, ki nosijo njegovo ime, smo dočakali še tisto, kar je manjkalo – piko na il!«

V petek, 30. aprila, so v čast Sloveniji, Evropi in v zahvalo nekdanjemu nemškemu kanclerju Helmutu Kohlu za vso pomoč in podporo Sloveniji pripravili nepozaben večer. Prof. dr. Štuhec je s svojimi varovanci pripravil res vse, kar je potrebno, da so Slovenci v Berlinu lahko res praznovali.

V cerkvi sv. Elizabete skupaj z dijaki škofijske gimnazije MePZ Antona Martina Slomška iz Maribora

Goste je sprejel tudi naš veleposlanik Ivo Vajgl in bili so navdušeni. Ob 14. uri so pred brandenburškimi vrati zapeli slovensko himno pri slovenski stojnici, ki jo je pripravilo društvo e.V. Slovenija in kjer je predsednica društva Anica Kraner vse pogostila s slovensko potico in drugimi dobrotami.

Veselse se je preneslo v cerkev sv. Elizabete, kjer sta prof. dr. Štuhec in gospod Dori darovala mašo, pri kateri je imel gospod Štuhec zelo odmeven govor o tem, kdo vse je veliko prispeval, da smo v miru in sreči dočakali ta dan in še posebej poudaril vlogo Nemčije pri tem. Med mašo je pel MePZ Anton Slomšek iz Maribora, po maši pa pripravil prvi evropski koncert lepih pesmi Slovenije in Evrope. Bilo je nepozabno in prekrasno! Na koncert so povabili tudi Helmuta Kohla, vendar je namesto njega prišel župan iz Spandau Berlina gospod Birkholz, ki je bil zelo navdušen in je pohvalil Slovenijo in mlade slovenske pevce.

Po koncertu je bil za goste sprejem v veliki dvorani, kjer so navzoče presenetili mladi s svojim ansamblom in narodnimi nošami. Prav škoda, da so morali naslednji dan že oditi naprej. Organizator

srečanja je bil Tone Bačovnik, ki se je tokrat izkazal tudi kot odličen kuhar.

Naslednji dan, v soboto, 1. maja, so se Slovenci v Berlinu združili pod skupno streho v veliki dvorani slovenske župnije. Za to druženje je poskrbela slovenska šola pod vodstvom učitelja Vladimira Donaja. K sodelovanju je povabil slovensko veleposlaništvo v Berlinu, društvo e.V. Slovenija Berlin in Slovensko katoliško misijo Berlin. Z vsemi razpoložljivimi močmi je pripravil čudovit, enkrat in nepozaben program. Z recitacijo, plesom, petjem in glasbo je prikazal zgodovino Slovenije od njenega rojstva do vstopa v evropsko skupnost. Tako so nastopili: veleposlanik Ivo Vajgl s čudovitim in srčnim uvodnim govorom, recitatorji šole slovenskega dopolnilnega pouka in društva Slovenija, slovensko katoliško misijo je zastopal zbor Planika pod vodstvom Sonje Pukmeister, v vseh nošah slovenskih pokrajin je plesala folklorna skupina društva, nastopil je kvartet treh violin in violončela, v katerem igra Slovenka Katarina Jurca, ki sicer vadi v prostorih župnije in spet pika na i – vse je v multiviziji s sliko povezoval Franc Kajbič, dizajner, ki tudi sicer za župnijo oblikuje in izdeluje plakate in drugo. Na koncu seveda tudi ni manjkala slovenska Zdravljica, ko so srečni nazdravili novi Evropi!

Organizatorji večera so bili: Lilijana Baligač in Vladimir Donaj ter šolski odbor slovenskega dopolnilnega pouka v Berlinu. Njim in vsem nastopajočim gre priskrba zahvala za njihov trud in požrtvovalnost, da so vsi lahko doživeli toliko veselja in sreče, ponosni, da smo Slovenci.

M. Mošnik

FRANKFURT

Mesec april se je z velikonočnim praznovanjem hitro prevesil v maj, ki je v naši župniji že kot običajno zelo napolnjen z različnimi dogodki in praznovanji. Frankfurtska fara obhaja 40-letnico začetkov slovenske katoliške župnije ali tudi drugače povedano: pastoralno bolj urejene oskrbe slovenskih vernikov s stalnim duhovnikom v zvezni deželi Hessen, deloma pa tudi v Rheinland-Pfalz, Thüringen in Baden-Württemberg Zvezne republike Nemčije. Na področja teh štirih zveznih dežel segajo meje škofij Limburg, Mainz in Fulda.

Za praznovanje obletnice 2. maja smo medse povabili apostolskega nuncija v Ukrajini nadškofa dr. Ivana Jurkoviča (z župnikom Retljem sta namreč sošolca iz študijskih let, pa tudi vojaški rok sta služila nekaj časa skupaj) in cerkveni mladinski pevski zbor župnije sv. Jakoba v Škofji Loki. Seveda je bilo to praznovanje združeno tudi s pristopom Slovenije k Evropski zvezi. Tako v mašni homiliji kot kasneje na

Nuncij nadškof Jurkovič med pridigo pri slovenski maši

slavnostni akademiji je nuncij Jurkovič nagovoril skoraj 150 prisotnih faranov in poudaril ta zgodovinski dogodek.

Za samo slovesno akademijo smo pripravili pregled teh štirideset let na podlagi nekaterih škofijskih dokumentov in odlokov ter zapiskov v Naši luči in v župnijskem glasilu Med nami povedano. Omejili smo se zlasti na obdobja menjave duhovnikov, besedila po so prebirali starejši in mlajši člani iz vseh predelov naše župnije. Vmes so nam mladi pevci iz Škofje Loke peli različne pesmi, seveda tudi Zdravljico in Odo radosti, na koncu pa poskrbeli za veselo in sproščeno vzdušje. Po deseti večerni uri so se naši gostje iz Slovenije napotili proti domovini, ki so jo zapustili še pred 1. majem, pred pristopom k Evropski zvezi, saj so nekaj dni pred tem preživeli še na Češkem.

Seveda so zlasti člani župnijskega sveta in nekatere družine iz Frankfurta ter Wiesbadna in okolice imeli veliko dela in skrbi za nastanitev mladih pevcev in pripravo same slovesnosti. Naj vel-

ja vsem, ki so sodelovali in nosili težo dneva, iskrena zahvala, enako tudi nunciju nadškofu Jurkoviču in drugim gostom, ki so z nami praznovali ta jubilej. To so bili poleg omenjenih tudi predstavnik škofije Limburg in referent za katoličane drugečnega maternega jezika v tej škofiji dr. Werner Heukäufer, župnik poljske župnije p. Jan Gogolin in predstavnik klaretincev p. Josepf Wetzstein. Nekateri pa zaradi zadržanosti niso mogli priti. Vsekakor je praznovanje te obletnice lepo zazvenelo in pustilo lepe vtise pri vseh, ki smo se zbrali ta dan v Frankfurtu. Na sami akademiji je imel slavnostni nagovor župnik Martin Retelj. Ozrl se je v zgodovino slovenskega izseljevanja in vzroke odhoda iz domovine. Pokazal je na težo te izbire.

»Del tega izseljenega telesa,« je nadaljeval, »predstavljamo tudi mi v tem predelu Zvezne republike Nemčije, pa čeprav mnogi še vedno govorijo o zdomcih. Sami pa vendar vedno bolj čutite in se zavedate, da to zdomstvo postaja vedno bolj izseljenstvo, bivanje, ki bo šlo v domovino samo na obisk, pogledalo, če hiša še stoji, jo prezračilo, poravnalo razne obveznosti in se zopet vrnilo v kraje, kjer so ostala najlepša leta, kjer je ostalo zdravje; pa tudi v kraje, kjer so se narajevale zakonske zveze in potomci in prav tako tudi prijateljske vezi z okolico. V več kot 250 mestih in vaseh treh oziroma štirih zveznih dežel živimo raztreseni ter nas je dovolj za dva tisočaka, za večino teh pa je povezava s slovensko župnijo v Frankfurtu revija Naša luč in župnijsko glasilo Med nami povedano.«

Slavnostno akademijo pa je zaključila misel s pogledom v prihod-

Župnikov nagovor na slovesni akademiji ob 40-letnici župnije

Skupinska slika po slovesni maši

nost: »To in še drugo dogajanje, ki danes ni bilo omenjeno, je napisala prva in deloma tudi druga generacija Slovencev v Hessnu in Rheinland-Pfalzu, pa tudi v Thüringenu in Baden-Württemberg. V prav gotovo drugačnih razmerah in pogojih pišemo in bomo pisali kroniko naprej. Morda se bo knjiga te kronike celo prehitro zaprla. Živeli in zapisovali jo bomo po eni strani kot Slovenke in Slovenci in kot državljani Evrope, na vsak način pa kot katoličani, ki so doma kjerkoli po svetu, pa jim je vsak dom tujina, ker se ozirajo onkraj obzorja in pričakujejo boljši in trajnejši dom.«

Preglednica razvoja župnije:

Do leta 1964 občasno za večje praznike in podelitev zakramentov obiskujeta Slovence na območju

treh škofij Limburg, Mainz in Fulda dr. Janez Zdešar iz Münchna in zdaj že pokojni dr. Franc Felc iz Stuttgarta.

1. aprila 1964 je izdala konzistorialna kongregacija v Vatikanu dr. Frančku Prijatelju reskript o imenovanju za dušnega pastirja za Slovence v Nemčiji, z odlokom dr. Janeza Zdešarja pa je postal pristojen za Slovence v škofijah Freiburg, Trier, Speyer, Limburg, Mainz, Fulda in za nekaj časa tudi za Würzburg.

Leta 1970, ko je prišel za izseljenkega duhovnika Jože Cimerman, je Franček Prijatelj prevzel duhovno oskrbo za Slovence samo v škofijah Limburg, Mainz, Fulda, za kratek čas pa tudi v Würzburgu. V Frankfurtu pa se je

za stalno naselil v septembru 1971. Prej je bival v Mannheimu.

2. januarja 1972 se je dr. Franček Prijatelj smrtno ponesrečil. V juliju 1972 je prišel na njegovo mesto dr. Edo Škulj, ki je ostal v Frankfurtu do novembra 1975.

V letu 1975 je limburški škof Wilhelm izdal na podlagi cerkvenega dokumenta motu proprio *Pastoralis migratorum cura* (O pastoralni skrbi za popotnike) odločbo o ustanovitvi Slovenske katoliške misije Frankfurt. V tem letu je prišel za slovenskega duhovnika v Frankfurt Mirko Jereb in ostal do leta 1991.

Leta 1977 se je slovenski duhovnik v Frankfurtu preselil s Textorstraße na sedanji naslov na Holbeinstraße k sv. Bonifaciju, kjer so v drugem nadstropju pisarna in bivalni prostori. V teh letih se je bilo potrebno kar nekajkrat seliti tudi s krajem slovenskega bogoslužja, ne samo v Frankfurtu, ampak tudi v Mainzu.

V letu 1991 je prišel namesto Mirka Jereba za slovenskega duhovnika v Frankfurt Janez Modic, ki je ostal do leta 1996. Takrat ga je zamenjal sedanji duhovnik Martin Retelj.

rem

Mladinski zbor iz Škofje Loke med nastopom

Pogled na dvorano med slovesno akademijo

ESSEN

Z Marijo v mesec maj in v družino evropskih narodov

Pod gornjim geslom smo vstopili rojaki v šmarnični mesec maj. Letos še s posebnim poudarkom ob vstopu domovine v skupnost narodov Evrope.

Na vstopni praznični dan, 1. maja, smo se rojaki pridružili slavlju vseh desetih držav pristopnic v Düsseldorfu z bogatim kulturnim programom v pesmi in glasbi. Ni manjkalo tudi slastnih slovenskih domačih specialitet. V mejah možnosti je bila tudi bogata predstavitev domovine v sliki in besedi.

Na drugem koncu zvezne dežele Severnega Porenja in Vestfalije smo se istega dne, 1. maja, v velikem številu zbrali tudi v Hammu, kjer so se nam pridružili tudi rojaki od drugod. Posebej opazna je bila velika udeležba iz skupnosti v Wettru.

Oltarni prostor, kjer smo opravili slovesno sv. mašo za domovino in narode Evrope, so krasile slika

Naš diakon g. Stanko Čepelak – 60 let in 25 let diakonske službe

Marije Pomagaj ter slovenska in evropska zastava.

Ob zaključku sv. maše smo mogočno zapeli Marijine litanije. Priporočili smo se z njimi Materi Mariji, da bi znali doprinesti v družino skupne Evrope iz našega duhovnega bogastva, ki nas je oblikovalo skozi dolgo zgodovino. In dabi znali tudi sprejemati iz korenin krščanske Evrope – v duhu mdsebojnega duhovnega in kulturnega bogatenja.

Ozavestili smo tudi sami sebe, da smo »ambasadorji svoje domovine«. Da bi zmogli to zaupano nam veliko nalogo in poslanstvo. Zato smo se izročili pod materinski plašč Matere Marije.

Ko smo odhajali iz cerkve na družabni del je »lilo kot iz škafe«. Bili smo dodobra mokri. Naj bo to kot neke vrste »žegen« za vse naše prošnje, ki smo jih izrekli. V prijatnem družabnem srečanju, pesmi in harmoniki smo doživljali vsebinsko bogatega dneva.

Naslednji dan, v nedeljo, 2. maja, smo podoživeli vse to tudi v Essnu, Oberhausnu ter pri popoldanski sv. maši in srečanju v Castropu. Na vseh treh krajih smo imeli v svoji sredi gosta – opernega pevca Matjaža Robavsca. Posebej za to priložnost je prihitel med nas iz Belgije, kjer trenutno operno gostuje.

Ta nedelja je bila tudi nedelja Dobrega pastirja. Prosili smo za nove duhovne poklice v domovini in v tukajšnjih okoljih, kjer so potrebe po duhovnih poklicih izredno velike.

60 let življenja in 25 let diakonskega posvečenja

je obhajal v mesecu maju naš diakon g. Stanislav Čepelak. V naši župniji deluje že enaindvajseto

leto. Koliko pastoralno bogatega dela se je zvrstilo v tem dolgem času od veroučne šole do dela z odraslimi, ve le dobri Bog. Skupna zahvala in prošnja k dobremu Bogu zanj bo izrečena ob slavlju letošnjega binkoštnega srečanja v opatiji premonstratencev v Duisburgu-Hambornu. Ob tej priložnosti bo tudi zaradi tega med nami naš delegat msgr. Janez Pucelj.

Vsi rojaki pa kličemo našemu diakonu: Na mnoga leta, z božjim blagoslovom in pod Marijinim varstvom. Bog živi!

Skupni »DA« za življenje

sta si v zakramentu svetega zakona izrekla 10. aprila Bianka Jeler in Branko Kantužar. Oba živita v Essnu, cerkveno pa sta se poročila v Sloveniji, v domači župniji ženi na v Slivnici pri Celju. Nevesta Bianka je znana kot prizadevna voditeljica mladinske folklorne skupine. Obema iz srca želimo na skupno življenjsko pot vsega dobrega in lepega. Naj ju spremlja obilje božjega blagoslova. Bog vaju živi!

Naš mladi par Bianka Jeler in Branko Kantužar

Prvoobhajanka Sarah Tomažin s starši

Michelle Herholz (Škrubej) – tretja generacija pri prvem sv. obhajilu

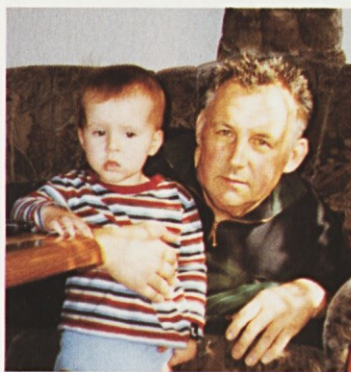
Čas prvih svetih obhajil po veliki noči

obhajajo tukajšnje župnije običajno na belo ali pa na naslednjo nedeljo. Med njimi so v večjih krajevnih razdaljah tudi naši mali rojaki, sedaj že iz tretje generacije. Dve prvoobhajanki pospremljamo s fotografijami. Sočasno nosimo v srcih prošnjo za vse naše prvoobhajance v tem letu, da bi zmogli ostati zvesti Njemu, ki so ga tokrat

prvič prejeli. Naj bo evharistični Jezus moč njihovega duhovnega življenja in starši ter stari starši naj jim stojijo s svojim zgledom trdno ob strani. In prisrčna želja: da bi tudi tretji rod po svojih »koreninah« našel pot v slovenske skupnosti ...

Slovo od Martina Uršiča iz Moersa

Kljub močni in trdni volji, ki jo je imal naš Martin, je bila zahrbtna bolezen močnejša. Zemeljski del življenja se mu je iztekel 2. aprila pri komaj 56 letih. Rajni Martin je bil doma iz dobre družine v župniji Šempeter v Savinjski dolini. Dom in okolje sta ga oblikovala v dobrega in pridnega človeka ter prijetnega sogovornika, prijatelja; človeka, ki je rad vsakomur nesebično pomagal. To je dokazalo tudi njegovo slovo. Pri sveti maši zadušnici 7. aprila ter pri samem pogrebnem slovesu naslednji dan se je zbralo izredno veliko rojakov, kar je kazalo na njegovo priljubljenost. K pogrebnemu slovesu je prišlo lepo število njegovih sorodnikov in ženinih sorodnikov iz rodne Slovenije. Vsem, ki so Martina poznali ga priporočamo v molitveni spomin. Ženi, hčerki Poloni z družino ter sinu Danijelu izražamo iskreno sožalje v zaupanju, da je

Pokojni Martin Uršič z vnukom Florijanom

dobri Bog za vsa plemenita dejanja njegovega življenja sprejel rajnega Martina v srečo večnega bivanja pri sebi. Naj se spočije v Bogu.

AZ

HAMBURG

Pri sveti maši v mesecu aprilu se je poznalo, da so še velikonočni prazniki, saj se je marsikdo podal za ta najstarejši praznik v domovino, da skupaj s svojci počasti Kristusovo vstajenje in da se po starem slovenskem običaju naučijo blagoslovljenih velikonočnih dobrot. Rojaki, ki se za te praznike niso nikamor podali ali pa so se že predčasno vrnili, so se z veseljem udeležili svete maše na belo nedeljo, ko smo imeli po maši še skupno pojedino velikonočnih dobrot. Saj je tudi to stari običaj, da se na belo nedeljo pojedjo še preostale žegnane dobrrote, ki so se hranile v ta namen ves teden od velikonočne nedelje.

Že pred mašo so nam zvonovi sv. Bonifacija Am Weiher glasno in svečano oznanili začetek svete maše in z radostnimi srci smo vstopili v cerkev. Takšnih »vabil« k sveti maši prej za nas v tej cerkvi ni bilo, saj še nismo imeli svojega mežnarja. To častivredno delo je šele pred nedavnim rad in ponosno prevzel naš dolgoletni in redni obiskovalec slovenskih maš, gospod Alojz Šeme, ki je pred kratkim napolnil 70 let življenja. Želimo mu še naprej obilo zdravja in vse dobro. Bog naj mu poplača vsa dela, ki jih z veseljem opravlja za vso skupnost, kakor tudi njegovi ženi Veri, brez katere si je težko predstavljati vso organizacijo in dela, povezano s skupnostjo. Oba sta poleg nekaterih rojakov »trdno jedro«

slovenske skupnosti v Hamburgu in vsi jo zelo cenimo.

V odsotnosti gospoda Šemeta je pripravljen zvonjenje pred sveto mašo vestno izpolniti tudi drugi mežnar, gospod Ervin Žebela, ki ga je imenoval gospod Dori in je prav tako z veseljem sprejel to častno opravilo. Vsi pa se že veselimo naslednje svete maše.

INGOLSTADT

NÜRNBERG

Na belo nedeljo, 18. aprila, je bil velik dogodek ne le za družini Pacek in Bertoncelj, ampak tudi svečano doživetje za našo tamkajšnjo slovensko župnijsko skupnost. Pri maši sta si Jana in Marjan Pacek po šestih letih skupnega življenja, točno na obletnico svoje civilne poroke pred Bogom podelila zakrament svetega zakona, oba sinova David in Peter pa sta prejela zakrament svetega krsta. Družina se je skozi ves postni čas lepo pripravljala na prejem zakramentov. Mladi družini pristrčno čestitamo ter želimo božjega blagoslova in varstva.

Blagoslov nad družino Pacek

Slavljenci

50-letnica Anice Felkar

Zadnji mesec je kar nekaj naših rojakov obhajalo rojstne dneve, godove in različne obletnice; nekateri so obhajali okrogle rojstne dneve. Tako se je 13. aprila »srečala z Abrahamom« Anica Felkar. Naše pristrčne čestitke in dobro želje, veliko zdravja in sreče, naj vam življenje teče v miru. Hvala za vašo pomoč in sodelovanje v župniji. V nedeljo, 18. aprila, pa je vstopil v novo desetletje Lojze Žinkovič, ki je dolga leta z ženo Tončko skrbel za naš slovenski center. Vselej tudi rad priskoči na

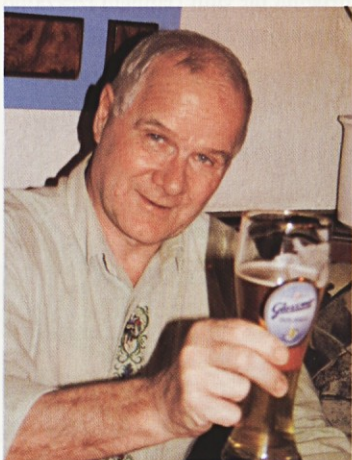
pomoč, ko gre za tehnično električne zadeve. Lojzetu hvaležni čestitamo za minuli življenjski praznik in želimo, da bi zdrav obhajal še naslednje okrogle rojstne dneve. 2. junija bo naš dolgoletni bralec pri mašnem bogoslužju, gospod Bogdan Dolenec, obhajal svoj 85. rojstni dan. Bogdanu čestitamo in želimo da bi še dolgo ohranil telesno in duševno čilost, da bi nam še naprej s svojim odločnim glasom posredoval božjo besedo. Bogdan, veseli smo, da vas imamo.

Bogdan Dolenec med branjem berila

Naši prvoobhajanci

Na belo nedeljo je v Ingolstadt u svojimi vrstniki v nemški župniji prejela prvo sveto obhajilo Anna Binner; v nedeljo, 9. maja, pa smo še pri naši slovenski maši obhajali njeno prvoobhajilno slovesnost. Na vnebohod je v Weidnu obhajala prvo sveto obhajilo Susanne Siller in v nedeljo, 23. maja, je v cerkvi sv. Petra in Pavla v Mantlu obhajal prvo sveto obhajilo Patrick Domogalla. Prvoobhajancem in njihovim družinam pristrčno čestitamo.

60-letnik Lojze Žinkovič

S. G.

Prvoobhajanka Anna med svojimi

MANNHEIM

Krst Leonie Seifert

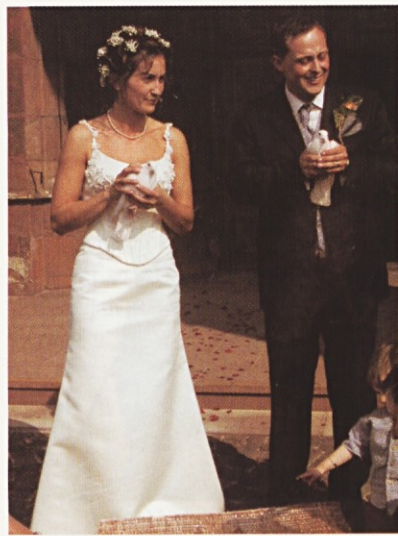
Konec marca je v Mannheimu prišla h krstu šestletna Leonie Seifert, ki jo bolj poznamo kot Kamenškovo, saj njena mama izvira iz Kamenškove družine. Leonie rada hodi v slovensko malo šolo in že dobro govori slovensko. V župniji, kjer živijo, nimajo svojega župnika, sosednjemu pa pomaga duhovnik iz Indije, pater Antony. Ker bo letos najbrž odšel nazaj v Indijo, je tako rekoč za slovo še krstil Leonie, ki se je lepo zadržala,

kot da bi bila že odrasla in je s tem pokazala, da razume, da je krst pomemben za kristjana.

April, mesec porok

Že kar precej let v slovenski župniji v Mannheimu nismo doživeli porok oziroma nismo zvedeli zanje. V letošnjem aprilu pa so se javile kar tri slovenske neveste. O tretji boste brali v septembrski številki Naše luči, o dveh pa lahko poročamo že zdaj. Vsi trije pari so napravili lep vtis, zato jim ni bilo težko izreči dobrih želja za trajno razumevanje v zakonu in življenju po krščanskih načelih.

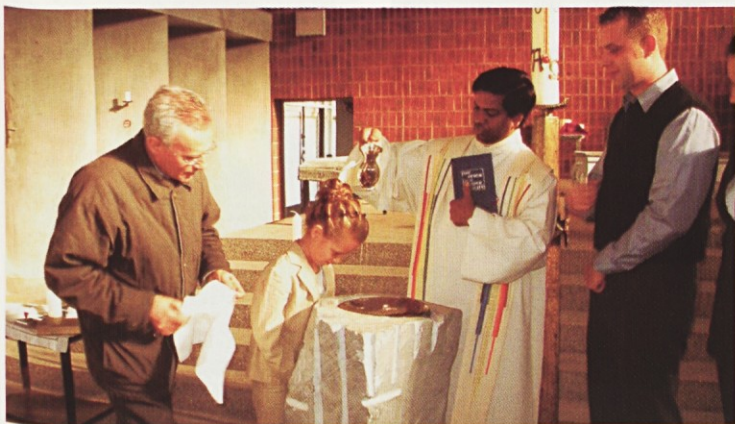
Prvi par je doma iz Wormsa. Med cvetočim drevoredom češenj je prišla k poroki Tea Ahej, ki si jo je za ženo izbral Marco Stoll. V lepi in starodavni Marijini cerkvi sta si pred nemškim in slovenskim duhovnikom obljubila trajno zvestobo. Bistveni del poroke je potekal v nemškem jeziku, saj morata oba razumeti, kaj si obljubljata, berilo in prošnje pa so bile tudi v slovenskem jeziku. Lepo sta jih prebrala nevestina mama in brat. Nevesta Tea je presenetila z molitvijo očenaša v slovenskem jeziku, njen glas pa je bilo slišati tudi pri petju pesmi Lepa si, roža

Po poroki Tee Ahej in Marca Stoll so poleteli beli golobi.

Marija. Ko je mladi par prišel iz cerkve, so ju prijatelji obsuli z rožami ter jima v roke dali bela goloba, ki sta ju potem izpustila na prostost.

Tudi pri naslednji poroki je bila nevesta Slovenka Mary Grobelšek, ženin pa Nemec Manuel Augustinovic. Za kraj poroke sta si izbrala romarsko cerkev Maria Einsiedel pri Gernsheimu, sicer pa sta doma v Ludwigshafnu. Tudi pri tej poroki sta bila navzoča dva duhovnika, tokrat oba slovenska: Stanko Gajšek, dolgoletni prijatelj družine Grobelšek in nekdanji slovenski župnik v Mannheimu ter sedanji župnik Janez Modic. Ker je bila večina navzočih svatov Nemcev, je večji del poročnega obreda potekal v nemškem jeziku, prošnje pa so bile tudi v slovenskem jeziku. Prebrala jih je najmlajša nevestina sestra Štefi, ki je sprejela še eno nalogo: na začetku in na koncu je zaigrala na orgle poročno koračnico. Ženinov prijatelj je zelo občuteno prebral berilo, v katero se je tako vživel, da je uporabljal celo geste, proti koncu

Krst Leonie Seifert

Mary Grobelšek in Manuel Avgustinovic pri poroki v Maria Einsiedel

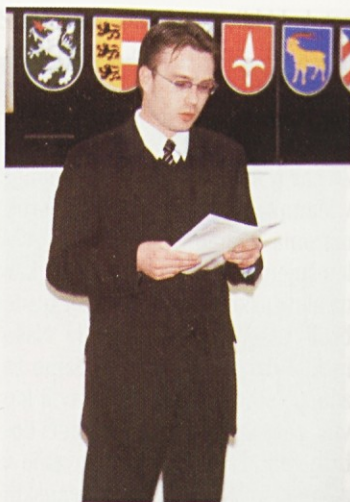
pa mu je od ganjenosti zlomilo glas. Tudi pri tej poroki ni manjkala slovenska pesem »Lepa si, roža Marija«, pri kateri nas je z močnim glasom in dobro izgovorjavo slovenskih besed presenetil nemški mežnar. Vsi smo mislili, da prihaja iz slovanskega sveta, pa je domačin. Ob prihodu iz cerkve pod sveže ozelenele lipe so tudi ta mladi par posuli s cvetjem, mnogi pa so ju nagovorili z dobrimi željami za dolgo in srečno skupno življenjsko pot.

J. M.

MÜNCHEN

Razstava "Od sanj do resničnosti"

Od 2. do 9. maja je v Münchnu potekal vzhodnoevropski teden, na katerem so se predstavile nove članice EZ s svojimi kulturnimi, umetniškimi, filmskimi, glasbenimi, političnimi in verskimi prireditvami. Tudi slovenska misija v Münchnu je s svojim prispevkom sooblikovala ta teden. V nedeljo, 2.

Vicekonzul g. Damjan Sedar

maja, je potekalo v župnišču po slovenski maši predavanje prof. zgodovine dr. Franceta Dolinarja iz Ljubljane in odprtje razstave z naslovom *Od sanj do resničnosti*. V cerkvenih in državnih dokumentih ter časopisnih člankih oriše pot oblikovanja Slovenije v samostojno državo ter ključne osebnosti pri tem zgodovinskem dogajanju.

Okrog 70 nemških in slovenskih gostov se je udeležilo prireditve. Že ob vhodu so jih sprejeli prijazni obrazi Münchenskih mladincev, ki so vsakomur postregli s šampanj-

Stolni kanonik msgr. W. Huber pozdravlja goste.

cem ter slanim pecivom. K slovesnosti primernemu vzdušju je prispevala dekoracija prostorov s slovenskimi in evropskimi motivi, ki sta jo skrbno pripravili Lucija in Veronika Tomšič. Seveda pa je veliko pozornost pritegnila strokovno postavljena razstava sama, ki jo je oblikoval dr. Dolinar.

V uvodnem programu je mlada slovenska flautistka Elena Hribernik, ki je zaključila študij na Visoki glasbeni šoli v Münchnu, zaigrala nekaj skladb. Župnik

Del gostov ob odprtju razstave

Prof. dr. F. Dolinar razlaga razstavljene dokumente in njihov pomen.

Marijan Bečan in predsednica župnijskega sveta Marjana Bolčina sta goste pozdravila v obeh jezikih ter se zahvalila prof. dr. F. Dolinarju, Arhivu Slovenije in Nadškofijskemu arhivu v Münchnu za pomoč pri pripravi razstave. Pozdravne besede so spregovorili tudi vicekonzul Republike Slovenije v Münchnu Damjan Sedar, bavarški poslanec v evropskem parlamentu Bernd Posselt, namestnik direktorja Arhiva Republike Slovenije Marjan Zupančič ter škofijski svetnik msgr. Wolfgang Huber, ki je obenem vodja referata za tujejezično dušno pastirstvo v škofiji München in Freising.

Nato je spregovoril še sam avtor razstave prof. dr. France Dolinar. S pričujočo razstavo je želel najprej opozoriti na korenine Slovencev kot naroda. Čeprav so naši predniki vse do 90-ih let prejšnjega stoletja vedno živeli v multietičnih skupnostih različnih držav, so vse do danes ohranili svoj jezik in svojo kulturo kot temeljni prvini svoje narodne identitete. Pričevanja

zgodovinskih virov o tem ne pušča-jo nobenega dvoma.

Po končanem programu si je bilo mogoče postreči s pijačo in okusno pripravljenimi hladnimi jedmi, ki so jih pripravili mladi naše župnijske skupnosti v sodelovanju s svojimi starši. G. Dolinar je bil na voljo obiskovalcem za podrobnejšo razlago razstave ter vprašanj o slovenski zgodovini. Prijetno kramljanje in druženje se je nadaljevalo še pozno v večer.

B. P.

STUTTGART

Maša za domovino – prvi maj 2004

Na Michaelsbergu, nedaleč od Heilbronna in Oberstenfelda, kjer živita in delujeta dve slovenski skupnosti, smo se zbrali na dan, »ko se zgodovina smeje«; tako je zapisal Evropejec leta, gospod Lojze Peterle. Zares, 1. maj 2004 je zgodovinska prelomnica za vse Slovence. Vstopili smo kot enako-praven narod v skupni dom Evrope, kamor smo dejansko že od vedno spadali.

Čeprav je bilo dopoldne deževno, nas to ni motilo. V prelepi cerkvi na Michaelsbergu, do katere se poleg ceste vzpenjajo lepo urejeni vinogradi, je bila praznična maša za domovino, ki smo jo vsi globoko doživeli. V duhu smo bili povezani z domovino in z vsemi Slovenci po svetu, ki so ta dan pozdravljali in proslavljali vstop Slovenije v Evropsko zvezo. Zelo občutena je bila zato molitev za domovino, ki jo želimo v tem prispevku posredovati tudi vam. Priporočam, da jo vsaj kdaj uporabite tudi v vaših skupnostih.

Po maši smo vsi odšli v Bönnigheim, v prostore KD Mura, ki za prvi maj pripravlja tradicionalni piknik z dobro domačo ponudbo: domači kruh, orehova potica, gibanica, pečeni prašiček in še druge dobrote. Vzdušje je bilo zares praznično; harmonika in petje slovenskih ljudskih pesmi, veselja kar ni hotelo biti konec.

Drugi dan v Evropi – Böblingen (2. maj 2004)

V nedeljo, 2. maja, dopoldne je bila sveta maša v Böblingenu. Tudi to srečanje smo oblikovali podobno kot na Michaelsbergu dan poprej. Še zlasti slovesne pa so bile na

Maša za domovino

koncu maše pete litanije Matere Božje. Moški so se postavili pred Marijin oltar in mogočno zapeli Mariji lavretanske litanije z odpevi. Župnik je na koncu pri oznanilih rekel: »Vsaka od naših 11 skupnosti ima nekaj posebnega. Vaša skupnost ima dobre in številne moške, ki so tudi dobri pevci.«

Po lepem srečanju v cerkvi smo praznovanje nadaljevali v župnijski dvorani. Tudi to je bilo nekaj posebnega. Kar trije izmed vernikov v Böblingenu in Sindelfingu so obhajali okrogle obletnice: Valentina Zore 50 let, Franc Trateški 60 let, Jože Spreitzer 70 let. Gospod Franc Arnšek je igral na harmoniko, moški smo stopili skupaj in spet je pesem prevzela naša srca, peli in peli smo, da je bilo veselje: slavljenecem in dogodku dogodkov, Sloveniji na drugi dan v Evropi.

Materinski dan v treh skupnostih: Pfullingen, Schwäbisch Gmünd, Stuttgart

V soboto, 8. maja, ko je v Stuttgartu potekalo svetovno srečanje novih duhovnih skupin v katoliški Cerkvi, katerega se je

udeležil tudi nadškof Stanislav Hočevar iz Beograda, smo na večer obhajali materinski dan v Pfullingenu (blizu Reutlingena in Tübingena). Slovesno mašo je vodil nadškof Hočevar. Bogoslužje so s petjem spremljali mladi iz mladinskega zbora Gloria z Viča v Ljubljani. 25 mladih pevcev je po maši materam v čast izvedlo kratek priložnostni program. Z dušo in srcem so v mesecu majniku peli tudi Mariji na čast. Srečanju so se pridružili še nemški verniki iz župnije sv. Wolfganga. Bili so navdušeni in presrečni, da so mogli biti pri škofovi maši in uživati ob lepoti slovenskih pesmi. Tudi na ta način »gre Slovenija še bolj v Evropo«, njen glas gre »v deveto vas«, kot pravi slovenski pregovor. Njena pesem pa zagotovo seže vsakomur v srce. Praznik smo nadaljevali v prepolni župnijski dvorani, kjer so nas verniki iz Pfullingena presenetili z dobro večerjo in domačim cvičkom. Pri prireditvi je sodelovalo tudi SKD Triglav iz Reutlingena. Iz Stuttgarta pa je vernike pripeljal poseben avtobus. Po poti je pobral tudi vernike iz Böblingena in Sindelfingna.

V nedeljo, 9. maja, smo z avtobusom odšli v Schwäbisch Gmünd in imeli podobno srečanje ob materinskem dnevu v cerkvi sv. Mihaela. Udeležili so se ga nekateri verniki iz Stuttgarta in treh skupnosti, ki živijo in delajo na tistem koncu: skupnost iz Schorndorfa, Schwäbisch Gmünd in Aalena. Tudi tu je sveto mašo vodil nadškof Stanislav Hočevar, prepevali pa so mladi, člani mladinskega zbora Gloria iz Ljubljane. Po maši smo srečanje nadaljevali v župnijski dvorani in se skupaj zaustavili na prazničnem kosilu.

Ob treh popoldan je v Stuttgartu sledilo srečanje mladih družin z otroki, ki obiskujejo sobotno slovensko šolo in župnijski vrtec. Po kratkem programu, akademiji za materinski dan, ki ga je izvedel mladinski zbor Gloria, je sledilo družabno srečanje na vrtu slovenskega doma. Za to priložnost smo na raznjú zavrtili mladega prašička. Kadar pride skupaj toliko otrok, mladih in mladih staršev, je za naše verske skupnosti praznik, mala velika noč. Od tega srečanja si v slovenski župniji v Stuttgartu veliko obetamo: predvsem prvi družinski seminar za mlade starše, ki ga načrtujemo v jeseni letošnjega leta.

Vaš Zvone Štrubelj

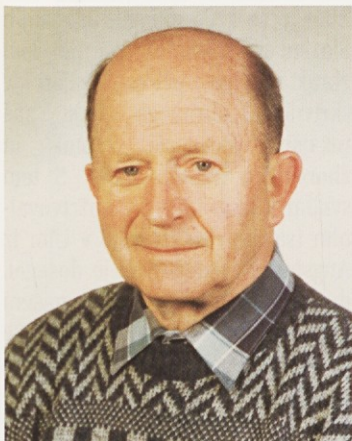
Odšli so

Alojz Bajt

V nedeljo, 18. aprila je Stvarnik poklical svojega zvestega služabnika Alojza Bajta k sebi. Lojze je bil rojen kot deseti otrok kmečke družine v Novi Oselici v Poljanski dolini. Izučil se je čevljarstva v Kranju, svoj poklic pa opravljal šele po vojni v Žireh. Voja ga je zanesla v vzhodno Evropo. Leta 1943 je moral zapustiti svojo mlado družino

Mladinski zbor župnije Viča iz Ljubljane z nadškofom Hočevarjem je gostoval pri nas na materinski dan.

Pokojni Alojz Bajt

no. Voja mu je zapustila zdravstvene posledice. Leta 1962 je prišel v Nemčijo v Schwäbisch Gmünd. Za njim je prišla tudi Lojzka in hči Majda, medtem ko so Janez, Slavi in Marjan ostali v Sloveniji. Pri Bajtovih so mnogi slovenski fantje v tistih hudih časih našli tople dom in podporo. Lojze je bil ves čas aktiven član slovenske katoliške skupnosti v Schwäbisch Gmündu. V četrtek, 22. aprila, se je k pogrebni obredni, ki ga je skupaj z nemškim župnikom vodil tudi slovenski župnik dr. Štrubelj, zbralo veliko število Slovencev in Lojzetovih prijateljev, ki so mu izrekli besedo zahvale. Lojze je bil še isti dan pokopan v Dirgenheimu, v kraju, kjer živi ena od njegovih hčerk. Pokopal ga je pater Filip, njegov sorodnik. Ženi Lojzki, sinovoma in hčerama ter ostalim sorodnikom izrekamo naše sožalje in obljublamo spomin v molitvi.

Jože Koželj

V petek, 23. aprila, nas je sredi prebujajoče pomladi dohitela žalostna novica o nenadni smrti Jožeta Koželja iz Oberkochna pri Aalenu. Jože se je rodil sredi vojne vihre, 10. januarja 1941 v Planinski vasi pri Planini na

Pokojni Jože Koželj

Kozjanskem. Kljub pomanjkanju je preživel lepo mladost, ker je v družini petih otrok vladala ljubezen, spoštovanje, veselje do petja. Izučil se je za ključavničarja in ta poklic opravljal celo življenje. Leta 1964 je prišel v Oberkochen, kjer se je leto dni kasneje poročil z ženo Dragico. Iz tega zakona izhajata sinova Sandi in Daniel. Jože je bil znan in spoštovan kot dober prijatelj in sodelavec. Bil je tudi član SKD Zvon iz Aalena. Bil je vesel, družaben človek, zelo rad je pel in prihajal v slovensko skupnost ter k slovenski maši, še zadnjič pred veliko nočjo. Zadnjih deset let je bolehal na srcu in za posledicami srčnega infarkta je tudi umrl. Pogrebno slovo v Oberkochnu je vodil župnik dr. Štrubelj skupaj z nemškim duhovnikom in v navzočnosti slovenskih in nemških prijateljev. Jože je nato odšel na zadnjo pot v domovino, ki jo je tako ljubil. Sedaj počiva v Boninih pri Kopru, sredi primorskih gričev, kjer mu bo odslej pela burja, šumeče ciprese in morski valovi. Ženi Dragici in sinovoma ter ostalemu sorodstvu izrekamo iskreno sožalje in obljublamo spomin pri maši in v molitvah.

Sestra Mateja Rezar

Molitev za domovino

Trinajst prošelj, za vsako leto samostojne Slovenije, ki jih molimo v Stuttgartu, kadar darujemo mašo za domovino. Še posebej goreče smo jih molili ob letošnjem prvem maju, ko je Slovenija vstopila v Evropo.

Domovina draga, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in rekel: tukaj bodo živel veseli, pridni in dobri ljudje!

Blagoslovi, o Bog mojo domovino tudi danes, blagoslovi polja, da bodo bogato obrodila in tako kmetom poplačala njihov trud.

Blagoslovi šole in ostale izobraževalne ustanove, da bodo otroci in mladina v njih dobili pravi vir znanja in modre nasvete za njihovo pot v življenje.

Blagoslovi vse kulturne hrame, da bodo gledalci v njih vedno našli lepoto in bogastvo, ki jim bosta razveselila srce in oplemenitila duha.

Blagoslovi vse urade in daj, da bodo v njih vedno delali v korist ljudi in naj nikoli ne pozabijo, da je človek več vreden kot košček papirja.

Blagoslovi vse moške in žene, ki so na vplivnih družbenih mestih, da se bodo pogumno in pošteno zavzemali za skupno in pravično blagostanje našega naroda.

Blagoslovi in obdari z modrostjo naše politične voditelje, da se bodo predvsem s svojim zgledom iskreno in zavzeto trudili za prave življenjske vrednote in cilje, predvsem pa za mir v naši domovini in zunaj nje.

Blagoslovi našo domovino ob vstopu v Evropo, da bo dosegla enakopravnost in spoštovanje svo-

Po maši smo nazdravili slavlencem: Jožetu Spreitzerju – 70 let, Valentini Zore – 50 let in Francu Trateškemu – 60 let.

je bogate kulture med ostalimi narodi. Vsi, ki jo bodo zastopali, pa naj se trudijo, da bodo slovensko identiteto ohranili še za poznejše rodove.

Blagoslovi vse časopisne in medijske hiše, da bodo v njih vedno iskali resnico, da bodo ljudi pošteno seznanjali s tem, kar je potrebno in jih nikar ne obremenjevali z nepotrebnim.

Blagoslovi bolnišnice, naj ne bodo le kraj trpljenja in žalosti, ampak tudi kraj novega začetka, upanja in duhovnega zorenja.

Blagoslovi cerkve in naše župnije, da bodo odprte in zatočišče za vse ljudi in bo v njih vsakdo vedno našel tolažbo, mir, pogum in novo upanje.

O Bog, ki si neskončna modrost, milostno poglej tudi na nas, ki živimo širom po svetu in nas blagoslovi, da bo naša domovina pod Triglavom tudi za nas res dom sožitja, ljubezni in veselja.

Marija Petrič

ULM

Prvi nastop ulmskega slovenskega pevskega zbora

Prvomajsko slavlje na največjem mestnem trgu, ob veličastni evangeličanski gotski cerkvi z najvišjim cerkvenim zvonikom na svetu (161 m) je v Ulmu že tradicija. In sodelovanje Slovencev na tej prireditvi tudi. Letos pa so se naši rojaki še prav posebno izkazali, saj so pred številnim občinstvom – edini od vseh tujcev – v Ulmu prvič nastopili s svojim zborom. Zapeli so štiri slovenske pesmi in poželi velik aplavz.

Prvi nastop ulmskega slovenskega pevskega zbora

Zbor je na željo mnogih tukajšnjih Slovencev pred dobrega pol leta zbral in ga pričel uvajati v skrivnosti ubranega petja naš tukajšnji slovenski župnik in zborovodja Roman Kutin. S tem svojim kulturnim – in požrtvovalnim (saj se vozi na vaje v Ulm iz Augsburga) – dejanjem je dosegel, da postajamo Slovenci v našem tukajšnjem okolju poznani tudi še po čem drugem kot zgolj po pridnosti, ljubiteljski folklori in gorenjskih narodnih nošah. Dosegel in dosega pa še nekaj, kar je neprecenljive vrednosti za nas same: s pesmijo, z umetnostjo je mimoregreda povezal tukajšnje dokaj razcepljene rojake, da je naša skupnost – tudi na vseh drugih področjih, ne le pri prepevanju – zaživela kot prvobitno slovenska ne glede na razlike, ki so med ljudmi kajpada razumljive, pa smo jih Slovenci – tudi pod privoščljivimi vplivi od zunaj – zadnjih sto let v domovini in izseljenstvu pogosto tako zelo radi uporabljali za vzpostavljanje „načelnega“ medsebojnega sovraštva. Umetnost je – hvala Bogu! – pač močnejša od zagrizenosti, lepota je bolj trdna od „pripadništva“, ljubezen bolj združujoča od sovraštva.

M. D.

Š V E D S K A

Tudi Slovenci na Švedskem v Evropi

Po dogovoru z župnikom p. Krystianom Sollom iz Landskrone na južnem Švedskem so Slovenci od Malmöja, preko Landskrone do Helsingborge, skupaj s Poljaki iz Landskrone slovesno praznovali enega izmed največjih in najpomembnejših dogodkov v zgodovini Poljske, Slovenije in združene Evrope. Na ta praznik sta se obe narodni skupnosti pripravljali in sta se v lepem številu tudi udeležili slovesnosti ob vstopu njunih držav v Evropsko zvezo. Da bi se zavedali, da imajo skupne korenine, da njihova zgodovina in zgodovina Evrope temelji na evangeliju in krščanskih vrednotah, so se 1. maja 2004 ob 16. uri zbrali v Svenska kyrkans Församlingshem v Landskrone. Dvorana je bila lepo okrašena za sv. mašo in tudi z zastavami vseh treh držav: Slovenije, Poljske in Švedske.

Slovesno praznovanje se je pravzaprav začelo že ob 9. uri zjutraj v Göteborgu ob katoliški cerkvi Kristusa Kralja, kjer sta slovenski duhovnik Zvone Podvinski in Poljak Marian Sareck slovesno dvignila slovensko in švedsko zastavo (na žalost poljske zastave ni bilo moč dobiti po vsem Göteborgu). Po sv. maši so se ljudje spraševali: Kaj pa praznujete? In sledil je odgovor: Veselimo se pomlajene in razširjene Evrope, veselimo se, da bo Evropa končno zadihala z obema kriloma pljuč. Nj je sledilo še

nekaj dela za slovenskega duhovnika, zadnja priprava in dolga pot v Landskrone. Prijetna utrujenost zaradi opravljenega dela, saj je pripravil malo brošuro za lepše sodelovanje vseh prisotnih pri slovensko-poljsko-švedski zahvalni sv. maši, je spremljala Zvoneta na poti v Landskrone. Tam so v župnijski dvorani Švedske protestantske cerkve pripravili vse potrebno za slovesno zahvalno bogoslužje, kjer so polepšale to slovesnost tudi lepo in občutno zapete slovenske in poljske cerkvene pesmi, kakor tudi zahvalna pesem v švedskem jeziku. Slovesni nagovor je imel slovenski duhovnik, ki je vodil tudi glavni del maše.

Po njej je sledilo kulturno srečanje, ki so ga s svojim plesom v narodnih oblačilih začeli plesalke in plesalci Poljske folklorne skupine iz Stockholma. Po prvem odmoru za plesalke in plesalce je sledila slovenska narodna pesem. Če so poljski folkloristi poželi aplavz za lepo izvedene plesne in lepo narodno nošo pa so slovenske pevke in pevci poželi aplavz za občutno zapeto večglasno narodno pesem. Sledila je kratka predstavitev slovenske poti k svobodi in demokraciji, ki jo je imel Zvonko Bencek iz Landskrone, nato pa še predstavitev Poljske na poti svobode in demokracije. Za zaključek kulturnega dela je sledil še en splet narodnih plesov poljske folklorne skupine.

Za veliko presenečenje so potem poskrbele Poljakinje pa tudi Slovenke, ki so pripravile domače pecivo, kavo, p. Krystian Soll pa je z ženami poskrbel za torto velikanka, ki je predstavljala Evropo. Veselo druženje se je še nekaj časa nadaljevalo, dokler se niso ljudje

poslovlili in odšli na pot domov, z mislijo v srcu: več Slovenije in Poljske v Evropi in več Evrope v Sloveniji in na Poljskem. Srečno, mlada Slovenija, srečno, mlada Poljska, vso srečo in obilje božjega blagoslova v novem povezovanju in druženju.

vaš Zvone Podvinski

ŠVICA IN LIECHTENSTEIN

SCHAFFHAUSEN

Ni še tako dolgo tega, ko smo izvedeli, da je zbolela gospa Milka Urnaut iz Schaffhausena. Kljub vsemu smo pričakovali, da bomo kmalu ponovno uzrli njen prijazni, simpatični in nasmejani obraz med obiskovalci slovenskih maš v Winterthuru. A Bog je hotel drugače.

Na velikonočno sredo sem jo obiskal v bolnišnici in presenečen sem bil, ko mi je z vso mirnostjo dejala: »Zame na tem svetu ni več upanja. Pripravljena sem na odhod.« S solzami sreče v očeh je sprejela zakramente in na praznik božjega usmiljenja (na belo nedeljo) zatisnila oči za ta svet.

Pokojna Milka Urnaut

Pokojna Milka je že v rani mladosti morala zapustiti domačo hišo, da se je izučila za šiviljo. Kmalu za tem je zbrala pogum in s prijatelji odšla na delo v Švico. Vseskozi je morala trdo delati. V Švici je spoznala tudi svojo veliko ljubezen Adolfa Urnauta in se leta 1971 z njim poročila. Leta 1974 se jima je rodila hči Claudia in leta 1982 še sin Roman. Milka je bila zelo ljubeča žena in mati, dobesedno kot se je obvezala na dan poroke: »v dobrem in hudem«. Posebej ji je bilo težko, ko je dragi mož zbolel na srcu. Zanj in za družino se je borila z izjemno ljubeznijo in molitvami. Njena dobrota in sočutje pa sta dosegla tudi še marsikoga drugega, ki je bil v taki ali drugačni stiski. V neprestanem razdajanju pa je tudi njeno telo po 54-ih letih plodnega življenja odpovedalo. Srečen je lahko človek, ki zapušča ta svet z vero naše Milke – pripravljen, da iz

božjih rok sprejme zaslužen venec večne slave.

Milko smo pospremili v prerani grob na pokopališču v Schaffhausnu. Njena želja je bila, da bi imela slovenski pogreb in to se je tudi zgodilo – z molitvijo in pesmijo v njenem ljubem domačem jeziku

Marijana in Fredi iz Winterthura, srečna srebrnoporočenca

ob številni udeležbi rojakov in drugih prijateljev.

Možu Adolfu, hčerki Claudiji in sinu Romanu izražam v imenu naše skupnosti iskreno sožalje. Vera drage žene in mame naj vas spremlja iz večnosti in vam izprosi pri Bogu moči in upanja!

Andrej in Aurelija Osana se vračata v domovino.

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

NEMČIJA

Za junij, julij in avgust prazničnega leta 2004

STUTTGART, sv. Konrad: JUNIJ: 6. (13. odpade zaradi izleta v Pariz), 20. ob 16.30. JULIJ: 4., 11., 18. (slovo od sestre Mateje Rezar). AVGUST: 1., 8., 15. 22. V nedeljo, 29. avgusta, je peta nedelja, ni slovenske maše.

BÖBLINGEN, sv. Bonifacij: 6. junija, 4. julija ob 9.45.

SCH. GMÜND, kapela sv. Jožefa: julija zaradi izleta v Pariz maša odpade, prav tako julija in avgusta.

SCHORNDORF, kapela pri sestrah: 20. junija ob 9.00. Julija in avgusta ni maše.

AALEN, sv. Avguštin: 20. junija ob 11. uri. Julija in avgusta ni maše.

HB-BÖCKINGEN, sv. Kilian: zaradi kresovanja v Esslingenu maša v soboto, 26. junija (ob 17.00); maša v Heilbronn odpade, vabljeni v Esslingen in v Bönningheim: nedelja, 27. junija ob 11. uri (maša v navari, na vrtu SKD Mura). Julija in avgusta ne bo maše.

OBERSTENFELD, Srce Jezusovo: v nedeljo, 27. junija bo sveta maša ob dnevu državnosti ob 11. uri v Bönningheimu. Julija in avgusta ne bo slovenske maše.

ESSLINGEN, sv. Elizabeta: 26. junija maša za domovino in kresovanje ob 17. uri! 25. julija ob 17. uri. V mesecu avgustu (22. 8.) bo nedeljska maša v Stuttgartu ob 16.30.

SLOVENSKI DOM: župnijska pisarna je odprta v torek in petek od 9.00 do 12.00. V torek, sredo in petek tudi od 16.00 do 19.00 ure ter

vedno po maši. V mesecu avgustu župnika nadomešča duhovnik iz Slovenije. Dobite ga na hišni telefonski številki.

SOBOTNA ŠOLA IN ŽUPNIJSKI VRTEC: Od 10. do 13. junija izlet v Disneyland in Pariz. Po izletu je šola in vrtec v soboto, 19. junija, ne več v Disneylandu, ampak v Slovenskem(landu) – domu. Julija bo šola in vrtec v soboto, 10. 7., od 10.00 do 12.00; v soboto, 17. julija, bo celodnevni piknik za otroke in starše sobotne šole in vrtca. Zbrali se bomo ob 10. uri v Magdadtdu pri Sindelfingnu in praznovali sklep šolskega leta do 17. ure (bo tudi maša). Pripravili se bomo tudi na slovo od sestre Mateje, ki bo naslednji dan, v nedeljo, 18. julija ob 16.30 v cerkvi sv. Konrada v Stuttgartu, po maši praznovanje na vrtu Slovenskega doma.

REUTLINGEN

BAD URACH, sv. Jožef: v soboto, 5. junija, in 3. julija ob 17.00. V avgustu ni maše.

PFÜLLINGEN, sv. Wolfgang: v soboto, 12. junija, zaradi izleta v Pariz maša odpade, vabljeni v Bad Urach: v juliju bo maša v soboto, 10. 7., ob 19.30. V mesecu avgustu ni maše.

V mesecu avgustu so nedeljske maše samo v Stuttgartu. Vabljeni! V nedeljo, 1. avgusta, je srečanje na Višarjah. V nedeljo, 8. avgusta, bo SREČANJE V MOJI DOMOVINI. Romarska maša bo ob 10.30 v cerkvi sv. Hieronima na Nanosu. Nato skupno kosilo. Vabljeni v čim večjem številu.

Konzularni dnevi-Stuttgart, Sophienstr. 25/II so 1. in 3. četrtek v mesecu od 9.00 do 12.30 in od 13.00 do 16. ure. V juniju samo enkrat: 17. 6. V juliju pa: 1., 15., 29. Avgusta so poletne počitnice. Tel: 089/543-98-19.

Marko Kremžar:

LETO BREZ SONCA

Kmalu sem ugotovil, da imajo skoraj vsi priporniki ročaje žlic bolj ali manj nabrušene. Tudi jaz sem se kmalu lotil svoje. Ure in ure sem po strokovnih nasvetih že izkušanih sotrpinov drgnil ročaj svoje železne žlice toliko časa ob rob umivalnika, ob železno rešetko na oknu ali ob drugo žlico, da je dobil primer-no ostrino. Pazniki pri preiskavah verjetno namenoma žlic niso pregledovali.

Hrana je bila sicer slaba, a kdor je prišel iz zavodov, se ni imel nad čim pritoževati. Že zvončkljanje kotlov po hodniku, ki ga je bilo slišati trikrat na dan, ko so bili še daleč, komaj so jih prinesli v nadstropje in so se potem bližali, dokler niso zaropotali tik pred vrati, je bilo poseben užitek, ki je pravočasno sprostil naše želodčne sokove, da smo jedli z užitkom tudi repno vo-do in da s prebavo ni bilo težav. Nezabeljene kuhane repe sem se preobjedel tiste mesece do take mere, da se je od takrat izogibam, kjer in kolikor le morem.

V celici 167, ki je bila nekoč zgrajena za osem oseb, je bila sicer gneča, a ne taka kot sem je bil vaju iz ško-fovih zavodov. Kljub pomanjkanju prostora smo redno dvakrat na dan hodili po kake pol ure po sobi v krogu. To je bil naš sprehod. Imeli smo svoj lasten dnevni red, ki je prevedel zvečer tudi po eno uro zabave. Vsak je moral takrat kaj pripovedovati. Sedeli smo na tleh ob steni in lepo nam je bilo, ker smo bili vsi pri-jatelji med seboj kljub strahu, ki je prežal za vrati.

Včasih smo peli in večkrat smo se do solz nasmejali pisatelju Janezu Jalnu, ki je znal kot nihče drugi pripovedovati šaljive zgodbe. A to je bilo le tisto uro, ki je bila namenjena skupnemu oddihu. Spomnim se, kako nam je nekega večera pripovedoval naš sobni stare-šina, dobri gospod Božič, že

starejši in zelo razgledan mož, kaj vse je doživel med prvo svetovno vojno, ko je padel v rusko ujetništvo. Tam se je prvič srečal z boljševiki in bil, kot je pripove-doval, ozdravljen komunizma za vse življenje. Ob dru-gi priložnosti nam je v skrbno pripravljenem preda-vanju razlagal, kako deluje pošta. Kot nekdanji direktor te častitljive ustanove nam je opisal podrob-nosti ljubljanske pa tudi svetovne poštna mreže. Spet drugič je pravil, kako je bilo in kaj vse je doživel v za-porih OZNE na Poljanskem nasipu, v prostorih nekdanje umobolnice, kjer je bil zaprt precej časa takoj po aretaciji. Slišali smo na primer, kako se je z Morsovimi znaki pogovarjal skozi steno z nekim an-gleškim agentom, ki so ga imeli zaprtega v sosednji samici.

Njegove izkušnje iz oznovskih zasliševanj so bile poučne, vendar se je omejeval le na metode in se, kot vsi arestanti, ni spuščal v vsebino zaslišanj. Nikoli nisi vedel, kdo te posluša, pa tudi koga lahko pri nasled-njem zasliševanju zlomijo. Naš starešina je bil globoko veren mož, neomajno trden v svojem prepričanju in med nami resnično spoštovan. Marsikomu je bil zgled s svojo prijazno mirnostjo, ki je dobro vplivala na vzdušje med nami.

Tudi name je prišla vrsta, da sem moral nekaj pripovedovati. Ker nisem vedel nič zanimivega iz svo-je izkušnje, sem prišel sojetnikom pripovedovati dogo-divščine Karla Maya. Všeč jim je bilo in tako sem moral pripovedovati kar več večerov zapored. Sam sem se čudil, da se tako dobro spomnim povesti, ki sem jih nekoč kar požiral.

(Frankfurt) Mladi pevci iz Škofje Loke v pričakovanju tramvaja

Čudil sem se, koliko je bilo med nami mož, ki niso imeli najmanjšega pojma, zakaj so jih zaprli. Eden takih je bil prav Janez Jalen, duhovnik, pisec čudovitih povesti, ki sem jih včasih s takim veseljem prebiral. Na vse mogoče načine je ta dobri, a neukrotljivi mož zahteval, da dobi obtožnico, pa so se mu ječarji le smejali. Zahteval je tudi, da ga pride obiskat njegov pisateljski kolega in duhovniški sobrat, bližnji rojak Franc Finžgar, ki je bil vso dobo revolucije na strani OF in bi lahko posredoval za njegovo prostost. Pa ni bilo nič. Končno nismo vedeli, če je bil avtor Ovčarja Marka bolj ogorčen nad komunisti, ki so ga imeli zaprtega, ali nad Finžgarjem, ki je pri vsem tem lepo stal ob strani.

Nekajkrat je Jalen sredi dopoldneva, ko je bilo po zaporih najbolj mirno, prišel kričati in razbijati po vratih. Skušal je prisiliti jetniško oblast, da ga pokliče na zagovor, kjer bi lahko svojo zahtevo po obtožnici izrazil na kakem bolj pristojnem mestu. Vendar brez uspeha. V znak protesta je nekoč po neuspelem razbijanju po vratih sedel na svoje mesto v sobi in nam prišel pripovedovati šaljivke in vesele anekdote. Kmalu se je vsa soba smejala tako, da smo se valjali po tleh. Ne spomnim se, da bi se še kdaj v življenju tako sproščeno in toliko časa smejal kot tisto dopoldne v zaporu. Seveda je imela pri tem veliko opraviti živčna napetost, ki se je skrivala v vsakem od nas in se je tedaj za hip sprostila. Pazniki, ki so zaslišali naše salve smeha, so kukali skozi lino v vratih in skušali uganiti, kaj se godi. Pa je Jalen pripovedoval svoje zgodbe ravno prav tiho, da jih na hodniku niso mogli razumeti. »Vidite, mi se smejemo, oni so pa radovedni!« se je veselil naš pisatelj, ki se je tako vsaj malo maščeval nad pazniki, ki se niso zmenili za njegove proteste.

Tudi ob večernih pripovedovanjih smo Jala radi poslušali. Navadno, vsaj dokler sem bil v tej sobi, ni govoril o svojih knjigah, le o tem, kako je napisal »Bobre«, nam je pripovedoval kar nekaj večerov. Razlagal je, kako je na

svojih sprehodih po Ljubljanskem barju razvijal misel o mostiščarski povesti in kako se mu ni posrečilo, da bi postala zgodba toliko oprijemljiva, da bi lahko prišel s pisanjem. Obiskoval je ljubljanski muzej in si ure dolgo ogledoval razstavljene izkapanine iz dobe mostiščarjev. Zgodba se je v njem počasi oblikovala, a pisati ni mogel. Potem se mu je posvetilo. Odšel je k upravniku muzeja in ga prosil, naj mu posodi vsaj nekaj mostiščarskih izkapanin, da jih bo imel med pisanjem doma pred seboj. Prošnja je bila zavržena, ker omenjeni predmeti v zasebni hiši ne bi bili varni pred zračnimi napadi, katerih takrat Ljubljana sicer še ni poznala, a vendarle niso bili izključeni. Jalen se je odpravil domov in dobil ljudi, ki so mu v kleti iz debelih brun zgradili protiletalsko zaklonišče. Ko je bila stvar končana, je povabil upravnika muzeja, naj si jo ogleda. Kmalu je lahko preselil k sebi v klet del muzejskega zaklada iz dobe barjanskih mostiščarjev. Te predmete je lepo razvrstil po policah ob steni zaklonišča, postavil na sredi mizo, zaprl vrata in v prostoru brez oken, ob žarnici, prišel pisati. Pisal je baje brez težav, dokler ni končal vseh treh knjig.

Kolikor se spomnim, je bil uporni Jalen s svojimi glasnimi protesti izjema v pravilu. Drugi sotrpini so bili vsaj na videz bolj vdani v usodo in seveda tudi manj poznani. Zato so potrpežljivo čakali, da jim kdo pove, kaj naj bi zakrivili.

V celici ali sobi, kot smo rekli, da je zvenelo bolj civilizirano, je vladal že omenjeni dnevni red. Določili smo si ga priporniki sami oziroma tisti sotrpini, ki so bili zaprti pred nami. Tudi starešino, ki je bil za izvedbo reda odgovoren, smo si izvolili. Če so starešino premestili v drugo sobo, smo si izbrali novega, sicer pa je

*Udeleženci srečanja slovenskih
pevskih zborov iz Zahodne
Evrope v Nizozemskem mestu
Landgraaf*

bila ta funkcija trajna in so jo jetniške oblasti upoštevale. Živeli smo v svojem svetu, ločenem od zunanje družbe, ki verjetno ni bila dosti manj pod nadzorstvom partije kot mi. Vendar v našem svetu ni bilo sovražstva. V tej sobi, na primer, smo pod vodstvom gospoda Božiča vsak večer skupaj molili tudi za svoje ječarje in za vse, ki so nam delali krivico.

V noči 19. julija so me na sodniji prvič zaslišali. Ob enajstih, ko je vladala v sobi že trda tema in nas je večina že spala, so me pazniki poklicali. Kdaj sem se vrnil v celico, ne vem. Drugo jutro so me spet zasliševali, potem še nekajkrat ponoči, nato pa so me precej časa pustili pri miru. Niso me pretepali. Pritisk je bil drugačne vrste.

Ne spomnim se več, kako so se vrstila zasliševanja, kaj je bilo prej in kaj kasneje. Vedno je šlo za nekak dvoboj. Na vse načine so poskušali zlomiti našo odpornost. Osvetljevanje z močno lučjo, surovost in prijaznost, grožnje in obljube, razumevanje in sramotjenje, vprašanja in obtožbe, spraševanje v zaupnem pogovoru z enim zasliševalcem pa spet z dvema, z lučjo v očeh, pod opazovanjem tretjega, ki je bil v sosednji sobi skrit za mrežico v steni – vse se je vrstilo. Ta, tretji in prikriti član zasliševalne skupine je analiziral naše odgovore, reakcije in obnašanje, kadar je zasliševalec obrnil hrbet in se delal, da gleda skozi okno v noč. Po prvem zaslišanju in po pripovedovanju sojetnikov sem to prikrito opazovališče kmalu odkril. A kaj, če jih je več? Vedno negotovost, vedno napetost, vedno strah, kaj bo s teboj, pa skrb, da ne bi nehote škodoval kakemu prijatelju. Nепrestano si imel pred seboj zavest lastne šibkosti, njihove moči in živo občutil nevidno mejo med bojaznijo in upanjem.

Najprej tudi jaz nisem vedel, česa me dolžijo. Ob prvem zaslišanju sem sedel na stolu pred majhno pisalno mizo v temni sobi. Na mizi pred mano je stala močna električna svetilka, ki

mi je sijala v oči. Na drugi strani mize je sedel zasliševalec, od katerega sem sprva razločil le prste, s katerimi je držal cigareto. Konica cigarete je romala po črnem ozadju sem in tja ter včasih močneje zažarela. Notes na mizi je bil osvetljen, a kaj več nisem razločil. Tu in tam so se prsti prikazali pri notesu in z majhnim svinčnikom nekaj zapisali. Nekje na drugem koncu sobe je stal še nekdo. Dolgo ga nisem opazil, pa se je začel premikati in si tudi prižgal cigareto, tako da sem lahko vedel, kje je. Ta skrivnostni opazovalec se pri prvem zaslišanju ni oglašal, kasneje pa je tudi on kdaj posegel v pogovor.

Da sem bil domobranec, so vedeli, o tem ni bilo niti besede. Ko so me spraševali, v katerih organizacijah sem deloval, predno sem šel k domobrancem, sem sprva mislil, da jih zanima Katoliška akcija. Priznal sem, da sem bil pri mladcih. Vendar je zasliševalec le nekaj zapisal in hotel vedeti, kje sem še bil včlanjen. Povedal sem, da sem bil tudi v Marijini kongregaciji, pa je le nadaljeval z vprašanji, kje sem bil in kaj sem še počel. Končno sem ugotovil, da jih zanimajo le podatki o Slovenski legiji. Zasliševalec ni mogel skriti zadovoljstva, ko sem povedal, da sem bil pod okupacijo tudi član legije, to je demokratične ilegale.

Hoteli so me prepričati, da sem izdajalec svojega naroda, hkrati pa me silili, naj jim izdam, kdo je še delal v naši skupini Slovenske legije, komu sem poročal, pa spet in spet trdili, da sem sodeloval z okupatorji. Tu nisem popustil. Oklepal sem se zavesti, da sem bil in sem nasprotnik komunizma, ne pa izdajalec. To sem jim tudi neprestano trdil. Ko so me spraševali po imenih, sem skušal povedati, kar sem presodil, da že vedo.

(Zrenjanin) Pevci po slovesnem petju v cerkvi

Kasneje sem izvedel, kdo je že v škofovih zavodih povedal oznovcem, da sem bil, med drugimi, tudi jaz član Slovenske legije. Gledano od zunaj bi to pomenilo, da me je izdal, a mu nisem tega nikoli zameril. Bil je oče več otrok, obljubljali so mu, da ga bodo pustili pri življenju in oprostili, če pove vse, kar ve o Slovenski legiji. Obenem pa so ga mučili tako, da so mu, strastnemu kadilcu, ugašali žareče cigarete na koži. Kmalu po prihodu na sodnijo so ga po nočnem zaslišanju vrgli v celico pretepenega in z odprtimi ranami po vsem telesu, da ni mogel ne ležati ne sedeti. V tej celici je vse to povedal enemu mojih kasnejših sojetnikov, ki je videl rane, kakršne so pustili možu na izsušenem telesu ogorki zasliševalcev. Ko sem vse to poslušal, bi rad povedal možu, ki ga nisem v zaporih nikdar srečal, da ga razumem in da čutim z njim. Njega pa je pekla vest, da nas je spravil v nesrečo. Slišal sem, da je bil zaprt več let in da so ga spustili, ko je bil že strt in uničen. Kdo naj prešteje te preživele, a telesno in duševno zlomljene žrtve revolucije? Kdo pozna trpljenje njihovih družin? Kdo ve, do katerega rodu bodo segale skrite posledice tega trpljenja?

Pri zaslišanjih sem skušal biti pozoren, kolikor se je le dalo, kadar je šlo za imena ostalih članov legije. Nekatera so že imeli, druga so hoteli izvleči iz mene. Molčati ni kazalo, treba je bilo pazljivo izbirati, kaj poveš in česa ne, potem pa pri svojem vztrajati ne glede na grožnje in morebitne posledice. Če so zasliševalci po prvem zaslišanju tako ali drugače izsilili iz tebe le drobec nove informacije, je bila velika verjetnost, da te bodo na vse načine gnjavili še naprej.

Pri tem sem nekoč vendarle naredil hudo napako. Še danes ne vem, kakšne posledice je imela. Že v prvih zaslišanjih so me spraševali, kdo mi je nosil zadnje mesece, predno sem šel k domobrancem, propagandni material, ki smo ga skrivaj trosili po cestah. Tistih, katere sem poznal, nisem omenil. Bil pa je med temi tudi fant, ki sem ga poznal le na videz. Mirno sem potemtakem lahko povedal zasliševalcu, da mi je stvar nosil fant, ki ga nisem nikdar vprašal, kako mu je ime.

Med vprašanji, ki so sledila na naslednjih zaslišanjih, so se vračali na to, kakšen je bil ta kurir. Povedal sem, da je bil mlad, svetlolas, več o njem, hvala Bogu, nisem vedel. Preskočili so na kaj drugega, pa se čez čas ali ob drugi priložnosti spet in spet lotevali istega vprašanja. Iz mene so hoteli izsiliti, naj povem, kdo je

Zbrani pri slovesni maši v Merlebachu

bil. Ker mi v tem primeru ni bilo treba ničesar skrivati, sem bil precej brez skrbi.

Neko dopoldne, po tem ko so me že nekaj časa pustili pri miru, sem moral spet na zaslišanje. Spomnim se, da je skozi okno zasliševalnice sijalo sonce, ko sta me oznovca po krajšem pogovoru spet spraševala o tem fantu. Brezskrbno sem ponovil, kar je že postalo del mojega »libreta«. Nenadoma mi reče zasliševalec na drugi strani mize: »Obrni se!«

Obrnil sem se na stolu. Vrata, ki so bila zdaj pred mano, so se odprla in na pragu je stal moj znanec – kurir, katerega nisem nikoli vprašal po imenu.

»Ali je ta?«

Gledala sva se in mrzlo me je spreletelo po hrbtu. Naj zanikam? A če je oni priznal? Če se najini verziji ne bosta skladali, bo slabo za oba. Zdi se mi, da se mi je oni rahlo nasmehnil in jaz sem pokimal. Odvedli so ga.

Najbrž ne bom nikdar izvedel, ali sem sotrpina, tovariša iz legije tedaj izdal ali pa sem storil prav in s tem potrdil svoje in njegovo pričevanje. Ne vem ... In če bi se znašel še enkrat v enakem položaju? Ne vem. Takrat je bila reakcija nagona. Ali se mi je res nasmehnil? Ali je bil to nasmeh razočarane žrtve ali mi je hotel nakazati odgovor? Ali sem odpovedal ali sem premagal nastavljenost? Bog ve.

Dolgo sem upal, da bom tega fanta kdaj videl na sodnijskih hodnikih ali vsaj slišal o njem, da bi ga vprašal in pojasnil. Nikoli več se nisva srečala, misel nanj pa me spremlja vse življenje.

(Se nadaljuje)

SAMODISCIPLINA

»Ali je mogoče, da je Bog ustvaril vse to v sedmih dneh?« je spraševala Lučka.

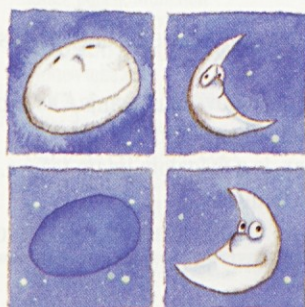
Mama ji pojasni: »Na ta način razlaga stvarjenje sveto pismo. Za to je bilo seveda potrebnih veliko dni.«

LEPOTA DOŽJEGA STVARSTVA JE ČUDOVITA

V poletnih večerih gremo lahko skupaj opazovat luno in zvezde. Najbolje jih vidimo na podeželju, kjer naših oči ne moti mestna razsvetljava.

Luka je potem poskušal sam narediti blesteče zvezde. Potreboval je karton, blesteč papir in barvice.

»Ko gledam nebo, delo tvojih rok, luno in zvezde, ki si jih ustvaril, občudujem tvojo moč in lepoto!«

NAREDI SAM

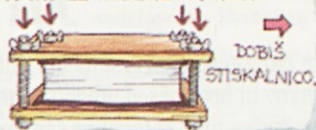
9 STISKALNICA ZA HERBARIJ

1 POTREBUJES:

- 2 LESENI PLOŠČI, (VEĽJJI IN ŠIRŠI OD TELEFONSKEGA IMENIKA)
- STAR TELEFONSKI IMENIK,
- 4 DOLGE VIJAKE,
- 4 KRILATE MATICE,
- ROŽE, • NAVADEN PAPIR.

2 NA VRHOVE VIJAKOV NAVIJ ŠE KRILATE MATICE.

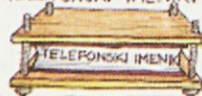
3 PROSI ZA POMOČ OČETA, DA TI ZVRTI LUKNJE NA ROBOVE LESENIH PLOŠČ.

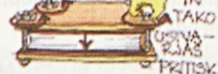
4 NA PAPIR POLOŽI ROŽE, JIH DOBRO PORAVNAJ IN ČEZ POLOŽI ŠE DRUGI PAPIR. VSE SKUPAJ DAJ V TELEFONSKI IMENIK, GA ZAPRI IN DAJ V STISKALNICO.

5 ČEZ LUKNJE OBEH PLOŠČ DAJ VIJAKE, MED OBE PLOŠČI PA POLOŽI TELEFONSKI IMENIK.

6 ROŽE STISKAŠ TAKO, DA PRIVIJAŠ KRILATE MATICE NA VIJAKIH IN TAKO OSTVA KRAS PRITISK.

Žejen turist vstopi v gorenjsko hišo.
 "Dober dan," pozdravi gospodarja, "ali bi lahko, prosim, dobil kozarec mrzle vode?"
 "Seveda lahko, vendar imajo pri sosedu bolj mrzlo, kot je naša."

Policisti se z avtobusom peljejo na sindikalni izlet. Pridejo do podvoza in avtobus obstane, saj voznik pove, da je avtobus 10 cm previsok. Komandir ukaže policistom:

"Stolcite streho avtobusa, da bo deset centimetrov nižja!"

Policisti ubogajo in razbijajo po strehi, ko jih mimoidoči vpraša:

"Zakaj pa raje ne spustite gum?"

"Saj je avtobus previsok zgoraj!" mu pojasni komandir.

Prijatelja policista se po daljšem času ponovno srečata.

"Dobil sem novo stanovanje," reče prvi.

"Si zadovoljen z njim?"

"Še kar, le z dvigalom imam težave."

"Kako to misliš?"

"Veš, na dvigalu piše, da je za štiri osebe in moram vedno čakati, da pridejo še trije."

"Dve karti, prosim," reče policist, ki se je prvič z ženo udeležil kulturnega dogodka v mestu.

"Za Kralja Leara?"

"Ne, zame in za mojo ženo."

Umetnik prosi stanodajalko:

"Lepo prosim, potrpite še malo z najemnino! Nekoč mi boste še hvaležni, saj bodo ljudje govorili, da je tu stanoval velik umetnik!"

"Če do jutri ne plačate najemnine, bodo to lahko govorili že pojutrišnjem!"

Mlada gospodična vstopi v modni salon, gre k blagajni in reče prodajalki:

"Danes zjutraj, ko sem pri vas kupovala bluzo, ste se zmotili za pet tisočakov."

"To bi mi morali takoj povedati! Sedaj je prepozno za reklamacijo!"

"Dobro, potem bom pa obdržala teh pet tisočakov."

"Zelo si nepazljiv!" reče lastnik trgovine mlademu trgovcu. "Tisti tam je namesto petih vzel šest jogurtov."
 "Kar naj jih nese. Jaz sem mu ji računal sedem."

Dvojica zapornikov je pobegnila iz zapora. Tekla sta in eden reče drugemu:

"Poglej, sneg je začel naletavati!"

"Ne skrbi, saj imava verige!" ga potolaži drugi.

Srečala sta se dva bivša zapornika.

"Slišal sem, da si šel na svoje!" je rekel prvi.

"Res je! Odprl sem trgovino z avdio in video tehniko!"

"Kako ti je pa to uspelo?"

"S ponarejenim ključem!"

"Zakaj vsak dan prosimo Boga za kruh?" vpraša učitelj verouka. "Zakaj ga ne prosimo enkrat tedensko ali mesečno?"

"Zato, da dobimo svežega!" se javi Mitja.

"Če bi imel toliko dolgov kot ti, bi se bal, da bi srečal svoje upnike!"

"To se meni ne more pripetiti!"

"Zakaj pa ne?"

"Ker se vozim z avtom, oni pa hodijo peš!"

Znanec vpraša Poldeta:

"Kaj si delal, preden si bil poročen?"

"Karkoli sem hotel!"

Zvečer se je profesor odpravil na sprehod s svojo soprogo. Na cesti je srečeval svoje učence in večinoma vsi so ga lepo pozdravili:

"Dober večer, gospod profesor."

Profesor pa je vsakemu odgovoril: "Hvala, tebi ravno tako!"

"Pa zakaj vendar vsakemu rečeš isto?"

"Jaz že vem, kaj si mislijo, ko me pozdravijo!" je odgovoril ženi.

V hotelskem baru gost položi na točilni pult bankovec za pet tisočakov in brez besed odide v hotelsko sobo.

"Ta je pa res čuden tip!" komentira sam pri sebi natakar. "Pet tisočakov napitnine, konjaka, ki ga je spil, pa ni plačal!"

401A0 Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Naš naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden pri Düsseldorfu. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

404A5 Naprodaj je večja nedokončana hiša. Stoji na lepi južni sončni legi v Metliki v Beli krajini. Vse informacije dobite na tel. 0049 (0)89. 476 110 v Münchnu. Cena po dogovoru.

Spletne strani slovenskih katoliških misij v Evropi

Slovenska katoliška misija na Švedskem:
<http://w1.316.telia.com/~u31627741>

Slovenska katoliška misija Berlin:
<http://www.skmberlin.de>

Slovenska župnija Frankfurt, Nemčija:
<http://home.t-online.de/home/skg ffm/>

Slovenska župnija Mannheim, Nemčija:
<http://www.skm-mannheim.de>

Slovenska župnija Stuttgart, Nemčija:
<http://home.t-online.de/home/skm.st/>

Slovenska katoliška misija v Švici:
<http://www.slomisija.ch>

Elektronski naslovi slovenskih izseljenskih duhovnikov in pastoralnih sodelavcev v Evropi

ANGLIJA, Stanislav Cikanek, London
cikanek@msn.com

BELGIJA - NIZOZEMSKA, Alojzij Rajk, Eidsen
lrakj@pi.be, lojze@skynet.be

NEMČIJA, Izidor Pečovnik, Berlin
dori@skmberlin.de

Roman Kutin, Augsburg
roman.k@oleco.net

Alojzij Zaplotnik, Essen
azaplotnik@t-online.de

Stanislav Čeplak, Oberhausen
sceplak@t-online.de

Martin Makar, Koeln
skm.koeln@t-online.de

Martin Retelj, Frankfurt
skg ffm@t-online.de

Janez Modic, Mannheim
janez@skm-mannheim.de

Stanislav Gajšek, Ingolstadt
skm.in@t-online.de

Zvone Štrubelj, Stuttgart
zvones@gmx.de

Marko Dvorák, Ulm
marko.dvorak@t-online.de

Janez Pucelj, München
zveza-sid@msn.com

ŠVEDSKA, Zvone Podvinski, Göteborg
zvone@telia.com

ŠVICA, David Taljat, Zürich
taljat.david@bluewin.ch

UREDNIŠTVO NAŠE LUČI
zveza-sid@msn.com, beksl@siol.net
RAFAELOVA DRUŽBA
rafaelova.druzba@siol.net

Zanimive slovenske povezave po svetu

Zamejci na internetu
<http://miran.pecenik.com/ts/zamejci/index.htm>

Katoliška Cerkev v Sloveniji
<http://www.rkc.si>

Mariborska škofija
<http://mb.rkc.si>

Republika Slovenija
<http://www.sigov.si>

Koroški tednik NEDELJA
<http://www.nedelja.at>

Katoliški tednik DRUŽINA
<http://www.druzina.si>

Mesečnik OGNJIŠČE
<http://www.ognjisce.si>

Izseljensko društvo SLOVENIJA V SVETU
<http://www.drustvo-svs.si>

GLAS SLOVENIJE iz Avstralije
<http://www.glasslovenije.com.au/glas-slovenije.htm>

Slovenske mladinske organizacije v ARGENTINI
<http://www.sdo-sfz.com.ar>

Pristojne prijavitelne službe v evropskih državah marsikaterega našega izseljenca še vedno vodijo kot jugoslovanskega državljana, čeprav ima le-ta slovenski potni list. Sprememba vpisa državljanstva se pač ne izvrši avtomatično, zato preverite sami na prijavnem uradu svojega bivališča, ali je vpis državljanstva pravilen. Predstavite svoj novi potni list in zahtevajte, da vas vpišejo pod kodo 131, ki je oznaka za Slovenijo. Marsikje z začudenjem ugotavljamo, kako malo slovenskih državljanov objavljajo različne statistike.

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 20 EUR za enkratno objavo. Vsaka beseda od 50 dalje stane 0,50 EUR. Celoletna objava z isto vsebino je 150 EUR. Z večkratno zaporedno objavo narašča tudi popust. Oglašje sprejemamo do 5. v mesecu za naslednjo izdajo. Plačilo pri poverjenikih, slovenskih župnijah ali na uredništvu.

NAŠA LUČ Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diaconov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik: DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95 • **Glavni urednik:** Janez Pucelj, München, Nemčija • **Odgovorni urednik:** Ljubo Bekš, Ljubljana • **Uredništvo:** Naša luč, Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana, tel.: 01/438-30-50, faks: 01/438-30-55 • **Uprava:** Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana, tel. 01/231-32-41, E-naslov: beksl@siol.net, E-naslov: janez.pucelj@t-online.de

NAROČNINA (v valuti zadevne države): Evropska zveza 20 EUR • Slovenija 4.000 SIT • Švedska 200 SEK • Švica 30 SFR • Velika Britanija 15 GBP • Avstralija 35 AUD • Kanada 30 CAD • ZDA 18 USD • Hrvaška 110 HRK

V ceno izvoda je vračunan 8,5 % DDV. • Revija izhaja tudi s finančno pomočjo Urada za Slovence po svetu pri MZZ.

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali na upravi. **Transakcijski račun pri NLB d.d.:** 02014-0015204714, DRUŽINA, d.o.o., s pripisom za Našo luč, IBAN SI56020140015204714, SWIFT LJBASI2X • **Devizni račun pri NLB, d.d.:** 01000-0000200097-140-7100-1189115. • Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava. **Oblikovanje in grafična priprava:** TRAJANUS, d.o.o., Kranj • **Tisk:** Tiskarna SCHWARZ, d.o.o.

ZVEZA SLOVENSКИH IZSELJENSKИH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikaneč

62, Offley Road
LONDON SW9 OLS, GB
tel. in faks (*44) 020 - 7735 6655

AVSTRIJA

Anton Štekl, delegat

Einsiedlergasse 9-11
A-1050 WIEN
tel. (*43) 1-544 2575

Oskrbuje tudi skupnost
v Linzu in Freilassingu

p. mag. Janez Žnidar

Mariahilferplatz 3
A-8020 GRAZ
tel. (*43) 0316 - 71 31 69 37

Janez Žagar

Kirchweg 6, A-6841 Mäder, Vorarlberg
tel. (*43) 05 52 36 21 66
Faks. (*43) 05 52 36 21 666
GSM (*43) 06 64 52 60 667

SPITTAL

A-9800 SPITTAL / Drau
Marienkapelle, Villacherstraße
Jože Andoljšek
tel. (*43) 042 3927 19

BELGIJA - NIZOZEMSKA

Alojzij Rajk

Guill. Lambert laan 36
B-3630 EISDEN
tel. (*32) 089 - 76 22 01
tel./faks. (*32) 089 - 76 22 01
GSM (*32) 0476 - 862 160

Slovenski pastoralni center

Av. de la Couronne 206, Ixelle
1050 Bruxelles

FRANCIJA

Jože Kamin

3, Impasse Hoche,
F-92320 CHÂTILLON
tel. (*33) 1-42 53 64 43
faks (*33) 1-42 53 56 70

Anton Dejak

9, rue Saint Gorgon
F-57710 AUMETZ,
tel. (*33) 3 82 91 85 06

Jože Kamin, delegat

Toni Drašček
14, rue du 5 Decembre
F-57800 MERLEBACH
tel. (*33) 3 87 81 47 82
(Mlin) (*33) 3 87 01 07 01

Štefan Čukman

6, rue Vernier
F-06000 NICE
tel. (*33) 4 93 88 58 51

HRVAŠKA

Zagreb, slovenska skupnost je oskrbovana
iz Slovenije.

ITALIJA

SLOVENIK:

dr. Jožko Pirc

Via Appia Nuova 884, I-00178 ROMA
tel. (*39) 06 - 718 47 44
faks (*39) 06 - 718 72 82

MILANO:

Slovenska skupnost je oskrbovana
iz Slovenije.

SRBIJA IN ČRNA GORA

Jože Hauptman

Hadži Milentija 75
11000 Beograd
tel. (*381) 11 435 - 712

NEMČIJA

Izidor Pečovnik

Kolonnenstr. 38
D-10829 BERLIN
tel. (*49) 030 - 784 50 66
faks (*49) 030 - 788 33 39
tel. (*49) 030 - 788 19 24

Alojzij Zaplotnik

Bausemshorst 2
D-45329 ESSEN
tel. (*49) 0201 364 15 13
tel./faks (*49) 0201 364 18 04

Stanislav Čeplak, diakon

Oskarstr. 29
D-46149 OBERHAUSEN
tel. (*49) 0201 364 15 13

Martin Mlakar

Moltkestr. 119 - 121
D-50674 KÖLN
tel. in faks (*49) 02 21 - 52 37 77

Martin Retelj

Holbeinstr. 70,
D-60596 FRANKFURT
tel. (*49) 069 - 63 65 48
faks (*49) 069 - 63 307 632

Janez Modic

Römerstrasse 32
D-68259 MANNHEIM
tel. (*49) 06 21 - 28 5 00
faks (*49) 06 21 - 71 52 106

Stanislav Gajšek

Aventinstr. 25
D-85051 INGOLSTADT
tel. (*49) 0841 - 59 0 76
tel. in faks (*49) 0841 - 92 06 95

dr. Zvone Štrubelj

Stafflenbergstr. 64
D-70184 STUTTGART
tel. (*49) 07 11 - 23 28 91
faks (*49) 07 11 - 236 13 31
tel. (*49) 01 78 - 441 76 75

Roman Kutin

Klausenberg 7c
D-86199 AUGSBURG
tel. (*49) 08 21 - 97 9 13
GSM (*49) 01 73 - 59 37 313

dr. Marko Dvořák

voditelj župnijske pisarne
Olgastraße 137
D-89073 ULM
tel. (*49) 07 31 - 27 2 76

Marjan Bečan

Slavko Kessler, past. sodelavec

tel. (*49) 089 - 22 19 41
Janez Pucelj, delegat
tel. (*49) 089 - 21 93 79 00
tel. (*49) 0173 - 9876 - 372
faks: (*49) 089 - 219379016
Liebigstr. 10
D-80538 MÜNCHEN

ŠVEDSKA

Zvone Podvinski

Parkgatan 14
S-411 38 GÖTEBORG
tel. in faks (*46) 031 711 54 21

ŠVICA – LIECHTENSTEIN

mag. David Taljat

Hallwylstrasse 60
CH-8004 ZÜRICH
tel. (*41) 01 301 31 32
faks (*41) 01 303 07 88
GSM (*41) 079 777 39 48

NEDELJA SLOVENCEV PO SVETU

Višarska Gospa, Kraljica Evrope,
prosi za nas!

4.7.'04

Foto: Janko Bihac in Zvezka Podkvas, oblikovanje Ljupka Bihac, tisk "Grafika FuturaDoc"

ISSN 1408-9726

9 771408 972008